

Årsberättelse 2020

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen, den 19 januari 2020, § 1

Innehåll

1. Förslag till beslut.....	3
2. Kommundirektörens bedömning och analys	4
2.1 Kommundirektörens analys av verksamhetens resultat.....	4
2.2 Händelser av väsentlig betydelse	5
2.3 Förväntad utveckling	6
3. Sammanfattande iakttagelser.....	8
4 Kommunstyrelsens utvecklingsportföljer och riktade satsningar för 2020	10
4.1 Digitaliseringsatsning Digitalt först, 200 mnkr under 2017–2021	10
4.2 Sociala investeringar, 100 mkr tillsvidare	10
4.3 Kompetensförsörjning 18 mkr årligen tillsvidare	11
4.4 Den växande kommunen 40 mkr under 2018–2023	12
4.5 Strukturförändringsprogram för hemvården 25 mkr under 2020.....	12
4.6 Örebro för integration 40,275 mnkr under 2018–2020	13
5. Nämndens bidrag till utveckling inom Kommunfullmäktiges mål.	14
5.1 Målområde 1 Örebro i sin fulla kraft	15
5.2 Målområde 2 Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro..	19
5.3 Målområde 3 Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro	21
5.4 Målområde 4 Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet.....	24
5.5 Målområde 5 Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald	28
5.6 Målområde 6 Hållbara och resurseffektiva Örebro.....	33
6. Kommunstyrelsens ansvar för internt stöd	39
7. Kommunstyrelsens ansvar som anställningsmyndighet.....	40
8. Analysunderlag – ekonomi.....	42
5.1 Enheternas delårsresultat och prognos	43
5.2 Intäkts- och kostnadsutveckling.....	47
5.4 Investeringar	49

1. Förslag till beslut.

Kommunstyrelseförvaltningen har sammanställt Kommunstyrelsens årsberättelse 2020. Resultatet visar på att verksamheten under Kommunstyrelsen trots coronapandemins påverkan i allt väsentligt bedrivits utifrån givet reglemente, egna styrregler, givna uppdrag och levererat positiva bidrag till Örebro kommuns samlade utveckling och ekonomiska ställning. Bedömningen grundar sig på Kommunstyrelseförvaltningens uppföljning utifrån av Kommunfullmäktige fastställda målområden och bidrag till kommunfullmäktigemål för god ekonomisk hushållning med tillhörande åtaganden. Ett antal åtaganden har fått stå tillbaka på grund av situationen med pandemin men planeras att omhändertas under verksamhetsåret 2021. Prioriterade områden inom ramen för Kommunstyrelsens uppsiktsplikt har hanterats genom styrelsens och programnämndernas beredningsordning.

Kommunstyrelseförvaltningens uppföljning är fokuserad på avvikelserapportering, vilket är i linje med den tillitsstyrning som kommunen tillämpar. Beskrivningar av goda resultat hålls korta eller utelämnas för att ge utrymme för att beskriva de områden där ytterligare förbättringar bör ske.

Kommunledning uppvisar en positiv budgetavvikelse om 11,1 mnkr, varav 9,9 mnkr avser de politiska kanslierna som förs över till nästkommande år. Kommunstyrelseförvaltningen redovisar en positiv budgetavvikelse om 3,6 mnkr. Kommunstyrelsen redovisar en sammanställd negativ budgetavvikelse om totalt -67,2 mnkr vilket till stor del förklaras av att portföljkostnader som finansieras av ianspråktagande av eget kapital redovisas på kommungemensamt. Den totala negativa budgetavvikelsen exklusive ianspråktagande av eget kapital uppgår till 5,1 mnkr.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse Ks 1313/2020
Kommunstyrelsens årsberättelse 2020 Ks 1313/2020

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till Kommunstyrelsen

1. Kommunstyrelsen fastställer årsberättelse 2020 för Kommunstyrelsens egen verksamhet.
2. Årsberättelsen överlämnas för vidare hantering inom ramen för Örebro kommuns årsredovisning 2020.

2. Kommundirektörens bedömning och analys

Verksamheten under Kommunstyrelsen har trots coronapandemins påverkan i allt väsentligt bedrivits utifrån givet reglemente, egna styrregler, givna uppdrag och levererat positiva bidrag till Örebro kommuns samlade utveckling och ekonomiska ställning. Bidragande till att hantera situationen har varit att samarbetet i regionen med de olika aktörerna har kunnat fortgå på ett värdefullt sätt.

Bedömningen grundar sig på Kommunstyrelseförvaltningens uppföljning utifrån av Kommunfullmäktige fastställda målområden och bidrag till kommunfullmäktigemål för god ekonomisk hushållning med tillhörande åtaganden. Ett antal åtaganden har fått stå tillbaka på grund av situationen med pandemin men planeras att omhändertas under kommande verksamhetsår 2021. Prioriterade områden inom ramen för Kommunstyrelsens uppsiktsplikt har hanterats genom styrelsens och programnämndernas beredningsordning.

En positiv iakttagelse av de krav som coronapandemin ställt på förändrade arbetssätt i organisationen är att den digitala förflyttningen och förändringsresa i nya arbetssätt som varit rekordstor under den pågående pandemin. Den digitala plattform som etablerats har nu nyttjats betydligt mer och av betydligt fler, och har möjliggjort effektiva arbetsinsatser genom distansarbete och digitala möten. Lärdomar och erfarenheter kommer att följa med framåt och bidra positivt i utvecklingsarbetet framåt.

Kommunledning uppvisar en positiv budgetavvikelse om 11,1 mnkr, varav 9,9 mnkr avser de politiska kanslierna som förs över till nästkommande år. Kommunstyrelseförvaltningen redovisar en positiv budgetavvikelse om 3,6 mnkr. Kommunstyrelsen redovisar en sammanställd negativ budgetavvikelse om totalt -67,2 mnkr vilket till stor del förklaras av att portföljkostnader som finansieras av ianspråktagande av eget kapital redovisas på kommungemensamt. Den totala negativa budgetavvikelsen exklusive ianspråktagande av eget kapital uppgår till 5,1 mnkr.

2.1 Kommundirektörens analys av verksamhetens resultat

Örebro har utvecklats snabbt under de senaste åren och genomgår en historisk förändring. Valfärdssamhället byggs ut i en hög takt med hänsyn taget till att både invånare och arbetstillfällen ökar i antal. Denna omfattande tillväxt- och utvecklingsfas med tillhörande utmaningar i att säkerställa en ekonomi i balans där kostnaderna ökar snabbare än intäkterna ställer höga krav på en tydlig styrning.

För att möta utmaningen i de demografiska förändringarna och vad detta innebär för kommunens långsiktiga utveckling pågår ett arbete med ett strukturomvandlingsprogram för hela kommunen. Programmet ska säkerställa välfärdens tillväxt innehållande ekonomiska styrprinciper, resursbedömning med demografien som utgångspunkt, koncernstyrning med ekonomiska flöden samt kultur/förhållningssätt. En långsiktig plan med kommunkoncernperspektiv håller på att utarbetas där arbetet under året koncentreras till behovsinventering, planering och prioritering. Åtgärder som påbörjats handlar bland annat om att se en helhet kring kommunens organisation, ekonomiska flöden samt ekonomistyrning genom ökad transparens och tydlighet. Arbetet är långsiktigt och ska bidra till god ekonomisk hushållning, effekter på kort sikt förväntas genom mer effektivt resursutnyttjande och en högre effektivitet.

Arbetet med att ta fram en resursfördelning som tar hänsyn till demografiska och strukturella behov kommer att bidra till ett bättre faktaunderlag. Det blir ett viktigt instrument framgent för att bättre kunna göra ställningstaganden och prioriteringar kring förändrade behov och fördelning av resurser. Nya principer för ekonomistyrning förväntas skapa incitament för kostnadsmedvetenhet, förnyelse och effektivitet med de medel som kommunen förfogar över. Arbetet med utveckling av en effektiv ekonomistyrning omfattar även styrning av IT/digitala objekt och utvecklingsprojekt.

I den tid av omfattande tillväxt och utveckling som kommunen befinner sig i är en tydlig styrning av högsta vikt som balanserar behoven mellan välfärd, hållbarhet och tillväxt. Örebro kommun behöver fortsätta utvecklas till en hållbart växande kommun utifrån målsättningarna i Agenda 2030 och dimensionerna social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Det nyligen beslutade programmet för hållbar utveckling, *Vårt hållbara Örebro* innehåller en utvecklingsagenda med mål för 2050 och delmål för 2030. Programmet som baseras på Agenda 2030 är långsiktigt, övergripande och gäller hela Örebro kommunkoncern. Det kommer att vara vägledande i budgetarbetet för många år framöver. Implementeringsarbetet pågår för fullt med aktiviteter som skapar förutsättningar för kommunens verksamheter att tillsammans nå verkställighet utifrån programmets mål och delmål. Arbetet är konsoliderat med implementeringen av kommunens nya styrmodell där målen och inriktningarna i ÖSB bidrar till att gällande mål i hållbarhetsprogrammet ska nås inom utsatt tid.

För att klara av välfärdsuppdraget med alla de utmaningar kommunen står inför pågår ett strategiskt arbete med att driva på utvecklingen av kommunens kompetensförsörjning och övergripande personalpolitik. Arbetet utgår från *Arbetsgivarpolitisk strategi för kompetensförsörjning 2018–2020*. En struktur för kommungemensam chefs- och ledarutveckling har tagits fram. En förstudie för införande av en digital lärplattform som kommer att möjliggöra digitala utbildningar har genomförts. Lärplattform kommer att möjliggöra att administrera, skapa, genomföra, följa upp och hantera utbildning och kompetens vilket ger goda förutsättningar för ett mer aktivt, strukturerat och effektivt arbete med utbildning och kompetensutveckling.

Under våren har Kommunstyrelsen beslutat om nya riktlinjer för arbetet med omställning. Det nya arbetssättet förväntas leda till en tydligare och mer effektiv process och blir en viktig del i kommunens strategi för kompetensförsörjning. Under hösten 2020 har den nya processen börjat tillämpas i praktiken.

2.2 Händelser av väsentlig betydelse

Verksamhetsåret har till stor del präglats av den pågående coronapandemin. Kommunen gick under våren upp i krisläge, en central stab etablerades under Kommunstyrelsen, Krisledningsutskottet och Krisledningsnämnden aktiverades. Det ordinarie arbetet och planerade utvecklingsinitiativ inom Kommunstyrelseförvaltningen har behövt stå tillbaka för att istället använda resurser till nödvändigt stabsarbete. Detta för att på olika sätt hantera och mildra konsekvenserna av pandemins påverkan på kommunens verksamheter. Genom stabsarbetet har man möjliggjort för kommunens verksamheter att trots coronapandemin så långt det är möjligt ändå kunna fullgöra sina grunduppdrag gentemot medborgarna.

Under hösten infördes i olika omgångar nationella, regionala och lokala allmänna råd för hur smittspridningen skulle minskas i kommunen och en stor del av centrala stabens arbete var kopplat till det. Under senhösten förbereddes också den nationella vaccineringskampanjen. Den centrala staben fortsätter året ut att intensivt arbeta med att stötta kommunens förvaltningar, och samverka med hela kommunkoncernen samt civila samhället, för att hantera coronapandemin.

Coronapandemin klassas fortfarande som en extraordinär händelse och kommunen bibehåller tills vidare sin stabsorganisation för ledning och samordning. Den fortsatta utvecklingen kommer att visa på hur det krisledningsarbetet framgent ska formeras och i vilken omfattning den centrala staben behöver vara kvar.

Coronapandemin har påverkat kommunens budgetprocess. De ekonomiska förutsättningarna är kraftigt förändrade och Kommunstyrelsen har förändrat tidsplanen för budgetarbetet. Budgeten för 2021 (med plan för 2022–2023) togs i höst i stället för som planerat i juni. Den organisationsöversyn som Kommunfullmäktige beslutat ska ske har genomförts under året av ett konsultbolag, är färdigställd och avrapporterad i augusti. Översynen har gjorts för att bidra till att kommunen så bra som möjligt ska klara av framtidens utmaningar. Örebro växer och antalet barn, äldre och andra servicemottagare ökar. För att kommunens resurser ska räcka till i framtiden behöver organisationen vara optimalt effektiv. Förutom de demografiska utmaningarna påverkar det faktum att kommunens verksamhet är större och mer komplex än tidigare och att förväntningar och krav på den kommunala servicen har förändrats. Digitalisering, modernisering av arbets sätt, kompetensförsörjning och behov av nya definierade servicenivåer för att klara den växande kommunens behov är några av utmaningarna framåt.

Den rapport som översynen resulterat i innehåller tre olika förslag på ny organisation av den politiska nämndstrukturen, samt hur förvaltningsorganisationen skulle kunna se ut i relation till de olika förslagen. Nu kommer en period av hantering och bearbetning av översynens förslag, där överläggningar inom och mellan partierna kommer äga rum. Tidplan för fortsatt beslutsprocess och arbete avseende ny organisation beslutas i Kommunstyrelsen.

2.3 Förväntad utveckling

Kommunens lokalkostnader är utöver personalkostnader en av de största kostnadsposterna och lokalkostnaderna ökar i takt med den växande kommunens behov av nya lokaler samt underhåll av befintliga. Ett flertal insatser pågår för att säkerställa kontrollen av kostnader för både nuvarande och kommande lokaler. En kommunövergripande lokalförsörjningsplan håller på att tas fram som kommer att synkroniseras med kommunens investeringsprogram för att få bättre kontroll på kommunens lokalbehov och kostnader. Ett förslag kommer att presenteras under våren 2021. Planen kommer att vara ett översiktligt och sammanfattande underlag till kommunens investeringsprogram som fastställs i Kommunfullmäktige. Fortsatt utvecklingsarbete krävs inom lokalförsörjningsprocessen, framförallt ökad interaktion med ekonomiprocessen kopplat till kommunens lokal- och hyreskostnader.

Arbetet med en att införa en förstärkt inköps- och upphandlingsorganisation har fortsatt under hösten för att säkra ett bättre resursnyttjande. Genom den nya inköps- och upphandlingspolicyn för hållbara affärer skapas möjligheter till att utveckla koncernövergripande inköp och upphandling. Under hösten har policyn presenterats för bolagen och beslut har tagits att bolagen och kommunen ska synka sina upphandlingsplaner inför 2021. En sammanhållen digital inköpsprocess kommer att implementeras utifrån målsättningen att alla inköp ska göras digitalt till förmån för en mer effektiv hantering. En förstärkt E-handelsorganisation är något fördröjd på grund av omständigheterna kopplat till coronapandemin. Arbetet med E-handel ska bidra till en ökad avtalstrohet och korrekt prissättning från leverantörer. Sammantaget kommer den förstärkta inköps- och upphandlingsorganisationen bidra till uppfyllelse av gällande hållbarhetsmål och ekonomistyrning genom mer effektiva inköp.

Ett flertal viktiga utvecklingsarbeten pågår idag inom ramen för Kommunstyrelsens utvecklingsportfölj, däribland inom områden som digitalisering, kompetensförsörjning och

insatser för att minska segregation. Kommunstyrelsen behöver säkerställa en långsiktigt hållbar finansiering för de tjänster som för tillfället finansieras av portföljerna. Ett förberedande arbete för att etablera portföljstyrning för Örebro kommun har genomförts under året. För att skapa förutsättningar för framdrift och intensifiera arbetet har en mindre grupp direktörer valts ut till att utgöra arbetsgrupp och säkerställa beslutsunderlag. I slutet av året fattades beslut om att initiera ett införandeprojekt för etablering av portföljstyrning, med målen om en implementering till budgetprocessen 2023. En etablering av portföljstyrning kommer innebära förbättrade förutsättningar för prioriteringen av de strategiska kommunövergripande projekt som ska genomföras, i syfte att uppnå ökad genomförandegrad och realiserade effekter.

En första genomgång av ledningssystemet för informationssäkerhet har genomförts under året och resultatet har visat på att Örebro kommun är en organisation med låg mognadsgrad när det gäller att skydda informationen. Enligt rapporten finns det mycket stora brister inom alla delar av informationssäkerhetsområdet. En handlingsplan är framtagen och ska utifrån beslut vara genomförd i sin helhet till 2021-12-31. Handlingsplanen adresserar sex områden där fokus är på åtgärder för att etablera ett långsiktigt hållbart arbetssätt inom kommunen för att skydda verksamheternas information.

I arbetet med kammungemensamma strategier för ökad psykisk hälsa har det under året utvecklats en intern modell för fördelning av statliga medel. Syftet är att stimulera insatser för att främja psykisk hälsa, tidigt möta psykisk ohälsa och ge effektiva stödinsatser till personer med allvarlig problematik. Ytterligare en del i arbetet är att fortsätta kompetensrusta medarbetare och nyckelpersoner i bemötande av personer i psykisk ohälsa enligt modellen första hjälpen till psykisk hälsa (MHFA). Under året har en ny regional handlingsplan för psykisk hälsa beslutats av Region Örebro län. Samverkan i länet med arbetet kring aktivitetsplaner och suicidprevention är under utveckling. Under 2021 intensifieras arbetet med att utarbeta kammungemensamma strategier för psykisk hälsa och suicidprevention, som främjar psykisk hälsa, tidigt möter psykisk ohälsa och ger effektiva stödinsatser till personer med problematik

Arbetet med att säkra, anpassa och vidareutveckla Kommunstyrelseförvaltningens utbud av internt stöd pågår och kommer att fortsätta utifrån beslutad strategisk färdplan. Dialogen med tjänstemottagare har intensifierats utifrån målsättningen att säkra ett kostnadseffektivt och värdeskapande internt stöd. Detta i linje med kommunens utveckling där tvärfunktionell verksamhetsutveckling, samordning av processer och arbetssätt utifrån ett kommunalt helhetsperspektiv ska råda.

3. Sammanfattande iakttagelser

Nedan sammanfattas nämndens bidrag till utveckling inom de sex målområdena. Nämnden redovisar de viktigaste Positiva iakttagelser och Förbättringsområden som finns inom varje målområde.

Målområden	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
Örebro i sin fulla kraft	<ul style="list-style-type: none"> • Utformningen av Kulturkvarterets innehåll • Kompetensutveckling i mänskliga rättigheter och metodstöd i jämställdhetsintegrering • Gemensam målbild för innovation och välfungerande samverkan med näringslivets aktörer 	<ul style="list-style-type: none"> • Vidareutveckla innovativt tänkande, tillsammans med näringsliv och kommunkoncern • Fortsätta samverkan på lokal, regional och nationell nivå med ett brett spektrum av offentliga aktörer. • Fortsätta arbetet med marknadssdialog inför upphandling för att bidra till innovativa kravställningar
Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro	<ul style="list-style-type: none"> • Fördjupad och stärkt dialog med näringslivet • Dialogträffar om upphandling • Mycket gott resultat i Insiktsmätning 	<ul style="list-style-type: none"> • Styra näringslivets aktörer mot hållbarhetsprogrammets intentioner kring hållbara affärsmodeller. • Ökad intern samverkan med Business Region Örebro
Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro	<ul style="list-style-type: none"> • Samverkansöverenskommelse ANDT • Stärkt förmåga att arbeta i stabsläge • Central krisledningsplan 	<ul style="list-style-type: none"> • Lägesbilder ANDT • Utveckla kommungemensamma strategier för ökad psykisk hälsa • Översyn av handlingsplan för barn i ekonomiskt utsatta hushåll

Målområden	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet	<ul style="list-style-type: none"> • Mycket gott resultat i Insiktsmätning • Hög efterfrågan på verksamhetsmark • Örebro är en attraktiv plats för nya etableringar inom ett brett spektrum av branscher. 	<ul style="list-style-type: none"> • Bredda arbetet och samverkan till att innefatta fler aktörer i arbetet för Örebros attraktionskraft • Fortsätta arbetet för ökad jämlikhet i hälsa
Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald	<ul style="list-style-type: none"> • Ny inköps- och upphandlingspolicy • Nya avfallsplanen <i>Cirkulära Örebro</i> • Förstärkning av kommunens interna avfallshantering 	<ul style="list-style-type: none"> • Samverka med civila samhället för att möta klimatutmaningen • Revidera Klimatstrategi för Örebro kommun • Arbetssätt för återbruk av inventarier och utrustning i kommunen.
Hållbara och resurseffektiva Örebro	<ul style="list-style-type: none"> • Kommungemensam lokalförsörjningsprocess • Strukturomvandlingsprogram för kommunkoncernen • Förstärkts inköps- och upphandlingsprocess 	<ul style="list-style-type: none"> • Säkerställa en resurseffektiv ekonomiprocess för kommunens lokal- och hyreskostnader • Utveckla digital inköpsprocess och E-handelsorganisation • Etablera ett långsiktigt hållbart arbetssätt inom kommunen för att skydda verksamheternas information.

4 Kommunstyrelsens utvecklingsportföljer och riktade satsningar för 2020

4.1 Digitaliseringsatsning Digitalt först, 200 mnkr under 2017–2021

Kommunens digitaliseringsstrategi har nu förlängts och gäller till och med 2025. Strategin anger fyra områden som grundar sig på Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) handlingsplan. Beslutade prioriteringar och de arbeten som kommunens förvaltningsledningar arbetar med visar att det är drygt 80 procent av de angivna aktiviteterna som är pågående eller genomförda. Det är nu tre strategier av de fyra som har prioriterats med aktiviteter och det är: "förbättrad styrning och organisering, att förbättra de juridiska, upphandlingsrelaterade och ekonomiska förutsättningarna", "stärka och strukturera den tekniska infrastrukturen" samt "utgå från medborgarnas behov och livshändelser". Den fjärde strategin som ännu inte fått så stort fokus är "digitala tjänster för ökad delaktighet och innovation". Alla objekt är nu etablerade enligt PM3 vilket kommer att underlätta en samordning och effektivisering av kommunens samlade IT-stöd.

Utifrån ytterligare beslut bedöms nu de 200 mnkr som avsatts för den digitala utvecklingen vara in-tecknade vid utgången av portföljtiden 2021. I portföljen är det ett 40-tal projekt som värderats utifrån kommunens effekthemtagningsmodell av de 70-tal pågående och färdigställda utvecklingsområden som är prioriterade. Under året har arbetet fortsatt med förändringarna så att projekten kan slutföras och effekterna blir realiserade i verksamheterna.

Risker att inte nå de önskade effekterna som lyftes fram är förändringsmotstånd och krävande förändringsarbete, svag kommunikation och lojalitet med strategin hos olika aktörer samt viss osäkerhet i omvärlden när digitaliseringens kraft utmanar etablerade uppfattningar (t ex teknik vs juridik). Det finns även en viss brist på rätt kompetens för ett effektivt utvecklingsarbete och förvaltning av förändringarna. Dessa risker kan motverkas med modigt och uthålligt ledarskap samt en högre grad av samverkan och mer relevanta arbetsätt inom kommunens organisation för att få en ökad takt i den gemensamma utvecklingen.

4.2 Sociala investeringar, 100 mkr tillsvidare

I början på året beslutade Kommunstyrelsen om att revidera riktlinjerna och justera i finansieringsmodellen för sociala investeringar, vilket har gett verksamheterna incitament till att initiera idéer. Teamet har haft dialog kring flera idéer men det har delvis stannat av beroende på andra prioriteringar i verksamheterna med anledning av Corona. Detta har även påverkat satsningen Seniorpuls som i olika omgångar under året fått pausa sina insatser till målgruppen som är äldre boende i Varberga och Oxhagen.

Under våren har en effektutvärdering av Bryggan slutförts. Utvärderingen visar bland annat att Bryggan sannolikt påverkar elevens fortsatta skolgång mot ökad måluppfyllelse, men även att det kostar kommunen mindre att bedriva en verksamhet i egen regi jämfört med att köpa externa tjänster. Kommunstyrelsen beslutade därmed i juni att implementera Bryggan som ordinarie verksamhet. Processen inför beslut i Kommunstyrelsen präglades av brist på tid i förankringsarbetet med berörda nämnder.

På uppdrag av portföljstyrgruppen finns ett förslag framtaget för att säkra upp processen ytterligare. Under hösten har arbete pågått med att sammanställa en uppföljande utvärdering av kommunens första sociala investering – Samverkan för teckenspråkiga. Rapporten planeras lyftas till Kommunstyrelsen i januari 2021. Vid början på året uppgick reservationen till 84,4 mnkr. Under året har utbetalningar och återföringar enligt tidigare beslutade återföringsplaner skett enligt plan förutom för Bryggan, som justerats utifrån utfall på kostnader. Under våren beslutade Kommunstyrelsen att avsätta medel från reservationen till ett Arbetsmarknads- och tillväxtpaket på cirka 40 mnkr.

4.3 Kompetensförsörjning 18 mkr årligen tillsvidare

Portföljen ska bidra till försörjning av den kompetens som behövs för att nå verksamhetsmålen, effekter och nyttor är ett förbättrat kompetensläge, att det testats och/eller införts nya lösningar och arbetssätt samt att organisationen behåller kompetenta medarbetare.

Fyra förstudier är beslutade:

- Digital kompetens- och lärplattform
Förstudierapport inlämnad. Inför beslut om eventuellt projekt behöver syfte, mål, var beslut om projekt fattas och finansieras klargöras.
- Kompetenshöjning för utbildade medarbetare (KOM)
Påbörjat. Förstudien har försenats på grund av coronapandemin.
- Kompetensutveckling inom svenska språket
Ej påbörjad, planeras att påbörjas i början av 2021, förseningen beror delvis på coronapandemin.
- Chefs- och ledarskapsutveckling
Pågår.

Portföljen finansierar utöver förstudier andra kommunövergripande stöd och insatser så som HR-stöd i kompetensförsörjningsarbetet, utvecklingsuppdrag kring resursfördelning, etablering av Rekryteringscenter och utvecklingsuppdrag kopplat till ledning och styrning samt framtagande av personalframskrivning. Portföljen har även varit pilot i utvecklingen av portföljstyrning. Kvarstående ej nyttjat portföljkapital är 3 487 137 kr av portföljens totala kapital på 18 000 000 kr.

2020 har inget utvecklingsbehov inkommit, det kan bero på att den årliga processen för kompetensförsörjning inte kunnat genomföras på grund av covid-19. De förstudier som inte är igång rör de förvaltningar som påverkats mest av pandemin vilket är en viktig orsak till att portföljen inte nått högre resultat. Icke påbörjade förstudier beror även på att förstudieledare saknas.

4.4 Den växande kommunen 40 mkr under 2018–2023

Portföljen syftar till att hålla ihop projekt som dels är viktiga för kommunens utveckling, dels har haft svårt att hitta snabba lösningar. Vid årsskiftet 2020/2021 ingår fem projekt i portföljen. Arenautredningen fick ett tilläggsuppdrag kring drifts- och hyresformer på Eyrafältet som slutrapporterades i somras. Kulturkvarteret är i slutfas och detaljer kring kostnadsfördelning och organisering av inflyttning till 1 april 2021 pågår. Inom projektet Brunnsparken har samråd för en ny detaljplan avslutats och planeras antas under våren 2021. Ett gestaltningskoncept som visar framtida struktur för parken har tagits fram såväl som en volymstudie kring Parkteatern för att klargöra förutsättningarna för nödvändiga hyresgästpassningar. Utvecklingen sker i dialog med befintlig och framtida möjlig fastighetsägare av kvarteretsmark. Inom projektet Karlslunds framtida utveckling har bland annat ett nytt friluftsbad anlagts och Barnens trädgård utvecklats under året. En sammanhållen strategi för hur Karlslund ska utvecklas har tagits fram och remitteras under vintern 2020/2021. Flera utredningar pågår kring exempelvis badvattenkvalité, renovering av Strömsborg och underhållsplaner för byggnaderna. Ett förslag på ny ansvarsfördelning mellan berörda nämnder och förvaltningar har formulerats och hanteras mellan Stadsbyggnad och Kultur- och fritidsförvaltningen. Inom projektet Odlingslotter har riktlinjer för planering, gestaltning och drift antagits av Fritidsnämnden under hösten och planeras antas av Programnämnd samhällsbyggnad i början av 2021. Odlingslotten i Vivalla är sanerad, omvandlad och förberedd för odling inför säsong 2021. Projekt Hjälmarens framtida utveckling är uppstartat och projektdirektiv är under framtagande.

4.5 Strukturförändringsprogram för hemvården 25 mkr under 2020

Arbetet med strukturförändringen 2020 har som så mycket annat präglats av hanteringen av Covid-pandemin. Under våren och sommaren behövde Vård och omsorg fokusera på arbete kopplat till Covid-19 och arbetet med strukturförändringen prioriterades därför ned. Tidigare gjorda förändringar har dock en fortsatt positiv påverkan på årets ekonomiska resultat. Nyttjandegraden (andel utförd tid hos kund) har successivt ökat under 2020 och låg i november på 62 % vilket kan jämföras med genomsnittet för 2019 som var 57 %. Andel icke debiterbar tid har minskat med drygt 40 % under januari-oktober 2020 jämfört med motsvarande period året innan. Från och med februari 2020 finns inga kostnader för hyrsjuksköterskor, men under hösten har ett visst behov uppstått kopplat till pandemin. Vakanta tjänster har istället tillsatts med anställd personal. Totalt antal utförda timmar har under januari-oktober minskat med cirka 4 % jämfört med motsvarande period 2019. Detta förklaras av att service utan biståndsbeslut togs bort 1 april samt till viss del av att besök ställts in på grund av rädsla för smitta. Under hösten har arbetet med strukturförändringen återupptagits och en ny ledningsorganisation är på plats. Fokus är att anpassa resurser och planering utifrån kundernas behov. Arbetet baserar sig på tidigare gjorda lärdomar och genomförs med utgångspunkt i varje enhets förutsättningar och utmaningar. Utbytet mellan enheter och tillvaratagandet av medarbetarnas erfarenheter och medskick är fortsatt mycket viktigt, även om förutsättningarna för det ändrades när de lokala råden för att förhindra smittspridning av Covid-19 gjorde att gemensamma möten inom verksamheten ställdes in. Arbetet som helhet har gett gott resultat under 2020 och verksamheten redovisar i slutet av året ett betydligt minskat underskott och sin sammantaget bästa nyttjandegrad sedan förändringsarbetet startade. En ny ersättningsmodell för omvårdnad infördes i november, men det är i dagsläget för tidigt att utvärdera effekterna av modellen.

4.6 Örebro för integration 40,275 mnkr under 2018–2020

Örebro kommun beviljades statsbidrag för att minska och motverka segregation 2018–2020. Örebro kommun har hanterat 2019–2020 års medel (26,85 mnkr) i en projektportfölj. Örebro kommun har utgått från målområden i regeringens långsiktiga strategi för att minska och motverka segregation. Beviljade projekt har bidragit till de prioriterade insatsområden som identifierats inom ramen för portföljen. Insatserna ska vara till nytta för invånare i Örebro kommun och bidra till ett effektivare resursutnyttjande ur ett kommunal- och samhällsekonomiskt perspektiv. Med detta som utgångspunkt har 26 projekt, varav fem fortsättningsprojekt, startat september 2019–november 2020. Portföljen har under bidragstiden utsatts för stora utmaningar då villkoren över tid förändrats. 2020 har präglats av de sena utbetalningarna av statsbidraget. Det har inneburit svårigheter att initiera och planera projekt och insatser. Den initiala planen om en långsiktig strategi i samverkan och samarbete har frångåtts och portföljen har istället beslutat om avgränsade insatser med bedömd långsiktig effekt. Även coronapandemin har påverkat portföljen negativt. De flesta projekt har, trots detta, helt eller delvis uppnått sina mål och bedöms ge avsedd effekt. Alla projekt ska slutrapporteras i januari 2021. Åtterrapporering och slutredovisning av statsbidraget lämnas till Tillväxverket i februari 2021.

5. Nämndens bidrag till utveckling inom Kommunfullmäktiges mål.

Kommunstyrelsen har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde

- säkerställa att verksamhetsuppdraget enligt nämndreglementet utförs,
- bidra till utveckling inom Kommunfullmäktiges mål i Övergripande strategier och budget (ÖSB),
- arbeta med en systematisk verksamhetsutveckling av kommunens verksamhet och
- upprätthålla god ekonomisk hushållning.

Detta ska utföras i enlighet med den politiska ambitionen och de principer som ÖSB förmedlar. God ekonomisk hushållning säkerställs huvudsakligen i verksamhetsuppdraget och uppnås om nämnden utför sin verksamhet väl, kan betala för den och inte skjuter över betalningsansvaret på framtiden. För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs också en god planering av varje nämnds resurser.

Nämndernas uppföljning är fokuserad på avvikelserapportering, vilket är i linje med den tillsynsstyrning som kommunen tillämpar. Beskrivningar av goda resultat hålls korta eller utelämnas för att ge utrymme för att beskriva de områden där ytterligare förbättringar bör ske.

I kapitel 4 sammanfattas uppföljningen av effekterna av nämndernas arbete för att bidra till utveckling inom Kommunfullmäktiges målområden. Inom varje målområde redogör nämnden för:

- en sammanfattande analys av målområdet utifrån nämndens bidrag till utvecklingen inom Kommunfullmäktiges mål, egna nämndmål samt inriktningar. Analysen har sin utgångspunkt i medborgarperspektivet och framhåller vilka effekter medborgarna kan förvänta sig, och vilka orsaker vi ser till att vi inte når önskade resultat där så är fallet. Här beskrivs också planerad och önskad utveckling
- en kort lista av de viktigaste Positiva iakttagelser och Förbättringsområden inom målområdet.
- prognos för indikatorer. Indikatorerna ska signalera i vilken utsträckning nämnden bidrar till målinriktad utveckling och ett säkrat verksamhetsuppdrag.

Inom varje kommunfullmäktigemål eller kluster av mål redogör nämnden för:

- en kort beskrivning av utvecklingen inom Kommunfullmäktiges mål och inriktningar

5.1 Målområde 1 Örebro i sin fulla kraft

5.1.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 1

I arbetet för att minska skillnaderna i livsvillkor och förutsättningar mellan kön, socioekonomisk ställning, funktionsnedsättning och geografiska skillnader har ett antal insatser genomförts och en del fått stå tillbaka till följd av coronapandemin. Digitala utbildningar i jämställdhet och normer har färdigställts och ett metodstöd för jämställdhetsintegrering har tagits fram. MR-frukostar har genomförts digitalt men vid färre tillfällen än tidigare och MR-workshops har till en del genomförts men fick pausas när de lokala restriktionerna stärktes. Arbetet med att ta fram mål kring nationella minoriteter och minoritetsspråk i kommunens verksamheter har utvecklats men ej nått ända fram på grund av situationen med covid-19. Örebro kommun var länge medverkande i planering av den nationella konferens om social hållbarhet som Folkhälsomyndigheten och SKR anordnar. Konferensen skulle ägt rum i Örebro 2020 med Örebro kommun och Region Örebro län som värdar. På grund av coronapandemin har konferensen skjutits fram till januari 2021, övergått till digital konferens och bytt innehåll för att anpassas till nuvarande situation, Örebro kommun har därför inte längre någon roll som arrangör.

Implementeringen av den nya överenskommelsen mellan kommunen och det civila samhället har till viss del kunnat genomföras trots pandemin. Riktade kommunikationsinsatser har gjorts både inom kommunkoncernen och det civila samhället. Arbetet fortsätter under 2021 med syftet att fler aktörer ska ansluta sig till överenskommelsen och bidra till en utvecklad samverkan. Information om riktlinjer för idéburet-offentligt partnerskap (IOP) har gått ut till samtliga förvaltningar och det finns nu en funktionsbrevlåda att vända sig till för den som behöver stöd.

I arbetet med att förbättra förutsättningarna för medborgarna att påverka sin framtid och vårt demokratiska samhälle har ett målinriktat arbete skett bland annat utifrån Kulturkvarterets framtida innehåll. Ett arbete pågår för att öka möjligheterna för föreningsliv och civilsamhälle att få tillgång till Multiscenen och de andra lokalerna i Kulturkvarteret. Exempelvis genom differentierade hyresavgifter. Under året har beslut fattats om att även Örebro konsthall flyttar in i Kulturkvarteret och därmed gynnas tillgängligheten till kultur för barn och unga då konsthallens arbete kommer kunna bidra till synergieffekter mellan olika verksamheter.

Arbetet med att stärka förutsättningarna för samverkan med civilsamhället, näringslivet och andra offentliga aktörer har utgått från Näringslivsprogramets fokusområden. Valfungerande samverkan bedrivs på lokal, regional och nationell nivå i ett brett spektrum av offentliga aktörer. Fokus framgent ligger inom att ytterligare förstärka denna samverkan genom att avtala om särskilda gemensamma prioriteringar som linjerar med Örebro kommuns näringslivsprogram, hållbarhetsprogram samt ÖSB. Arbetet med att förverkliga målsättningen i den regionala satsningen beskriven i ”Gemensam målbild för innovation” har fortsatt. Här har kommunen identifierat ett behov av att vara en tydlig beställare så förutsättningar skapas för utmaningsdriven innovation. Arbetet med att kontinuerligt utveckla dialogen med leverantörer, andra upphandlande myndigheter samt den interna dialogen kommer fortsatt att prioriteras.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Utformningen av Kulturkvarterets innehåll • Kompetensutveckling i mänskliga rättigheter och metodstöd i jämställdhetsintegrering • Gemensam målbild för innovation 	<ul style="list-style-type: none"> • Vidareutveckla innovativt tänkande, tillsammans med näringsliv och kommunkoncern • Fortsätta samverkan på lokal, regional och nationell nivå med ett brett spektrum av offentliga aktörer. • Fortsätta arbetet med marknadsdialog inför upphandling för att bidra till innovativa kravställningar

5.1.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

I Örebro kommun ska skillnaderna i livsvillkor och förutsättningar mellan kön, socioekonomisk ställning, funktionsnedsättning och geografiska skillnader minska

Digitala utbildningar i jämställdhet och normer har färdigställts samt ett metodstöd för jämställdhetsintegrering. MR-frukostar har genomförts digitalt men vid färre tillfällen än tidigare och MR-workshops har till en del genomförts men fick pausas när de lokala restriktionerna stärktes. Arbetet med att ta fram mål kring nationella minoriteter och minoritetsspråk i kommunens verksamheter har utvecklats men ej nått ända fram på grund av covid-19. Örebro kommun var länge medverkande i planering av den nationella konferens om social hållbarhet som Folkhälsomyndigheten och SKR anordnar. Konferensen skulle ägt rum i Örebro 2020 med Örebro kommun och Region Örebro län som värdar. På grund av coronapandemin har konferensen skjutits fram till januari 2021, övergått till digital konferens och bytt innehåll för att anpassas till nuvarande situation, Örebro kommun har därför inte längre någon roll som arrangör.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska förbättra förutsättningarna för medborgarna att påverka sin framtid och vårt demokratiska samhälle

Ett pågående arbete sker för att konkretisera möjligheterna för föreningsliv och civilsamhälle att få tillgång till Multiscenen och de andra lokalerna i Kulturkvarteret. Exempelvis är differentierade hyresavgifter ett sätt att möjliggöra en bred tillgänglighet. Under första delen av 2020 har beslut tagits av Kulturnämnden att flytta konsthallen till Riksbankshuset och därmed införlivas även konsthallen i Kulturkvarteret. Flytten av konsthallen förväntas gynna tillgängligheten till kultur för barn och unga då konsthallens arbete kommer kunna bidra till synergieffekter i det kreativa mellanrum mellan de olika verksamheterna som det redan nu planeras för. En annan viktig del för att göra Kulturkvarteret till en plats att trivas på är Kulturkvarterets restauranger. Upphandlingen av restauratör har genomförts och det står nu klart att "STÅ Pintxios & vänner" kommer att driva de båda restaurangerna som inryms i Kulturkvarteret.

Dialog är inledd med RÖL om huruvida Kulturkvarteret kan bli en angelägenhet för civilsamhället även på regional nivå. För att även ge Kulturkvarteret en ställning på den nationella kulturarenan har samtal påbörjats med nationella kulturaktörer. Dialog pågår med Konstfack, den konstnärliga högskolan i Stockholm, där ett samarbete kring konst- och bildpedagogiska projekt diskuteras med inriktning barn- och ungdomskultur.

Ett samarbete med GöteborgsOperans SKAPA-verksamhet har också diskuterats. SKAPA är ett koncept som fokuserar på tre områden: barn och unga, interkulturellt arbete samt skapande utifrån att olikheter är värdefulla. Detta koncept skulle passa bra in i Kulturkvarteret kommunala uppdrag. Kontakt är också tagen med teatern Unga Klara i Stockholm där samarbete diskuteras kring hur vi med hjälp av deras dramakompetens skulle kunna göra Kulturkvarteret till en plattform för barn och ungas röster ur ett barnrättsperspektiv.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska stärka förutsättningarna för en samverkan med civilsamhället, näringslivet och andra offentliga aktörer

Näringslivsprogrammet fokusområden är Örebro kommun som regional motor, näringslivets kompetensförsörjning, service och myndighetsutövande, innovativa miljöer och entreprenörskap samt infrastruktur och kommunikation. Valfungerande samverkan bedrivs på lokal, regional och nationell nivå i ett brett spektrum av offentliga aktörer. Fokus framgent ligger inom att ytterligare förstärka denna samverkan genom att avtala om särskilda gemensamma prioriteringar som linjerar med Örebro kommuns näringslivsprogram, hållbarhetsprogram samt ÖSB. Det regionala samarbetet inom plattformen Business Region Örebro fortsätter i syfte att stimulera näringslivets tillväxt inom Örebroregionen. Samtliga länets kommuner är numera anslutna, vilket ger en plattform med kraftigare styrka inom fokusområden som exempelvis investering och etablering, marknadsföring och näringslivsutveckling. Under året har framsteg gjort inom arbetet mot befintliga företag inom "after care" i syfte att bibehålla och skapa fortsatt tillväxt inom de befintliga företagen. Kommunen nyttjar därtill avtalet med Stockholm Business Alliance för att förstärka etableringsarbetet.

Kommunen ingår i arbetet med att förverkliga målsättningen i den regionala satsningen beskriven i "Gemensam målbild för innovation". Här har kommunen identifierat ett behov av att vara en tydlig beställare så förutsättningar skapas för utmaningsdriven innovation. Inom omsorgen har sådana projekt startats och nästa steg blir att involvera näringslivet genom tex branschråd.

Att kontinuerligt utveckla dialogen med leverantörer, andra upphandlande myndigheter samt den interna dialogen är det fortsatt fokus på. Under våren 2020 var det tänkt att starta upp så kallade Branschråd inom olika områden, tex IT, bygg och anläggning, konsulter mm. Dessa träffar sker med fördel fysiskt för att få till en bra dialog och tyvärr kunde vi inte genomföra dessa som tänkt pga. coronapandemin. Under hösten 2020 har vi dock genomfört branschråd digitalt inom IT och Bygg och Anläggning. Tanken är att fortsätta dessa branschråd i mindre grupperingar för att få till en bra dialog. Utöver det så har arbetet utvecklats med marknadsdialog inför upphandlingar tack vare att verksamheterna beställer upphandlingar i mer god tid så att detta möjliggörs. Tack vare dialogen hittar vi nya innovativa kravställningar som driver utveckling och skapar förutsättningar för både pris och hållbarhet. Örebro kommun deltar även i två viktiga projekt. Nordisk beställardialog för utsläppsfria transporter av varor och tjänster. Inom det projektet hoppas vi komma fram till gemensamma krav för att driva på marknaden till omställning i högre takt. Genom projektet har Örebro kommun kunnat ta del av lyckade projekt och kravställningar hos de deltagande myndigheterna. Även klimatledarna är ett viktigt projekt där dialog mellan de deltagande myndigheterna är en viktig del i erfarenhetsutbytet. Inom detta projekt tar Örebro kommun ett grepp om en ökad dialog samt trappstegsmodellen.

Implementeringen av den nya överenskommelsen mellan kommunen och det civila samhället har till viss del kunnat genomföras trots pandemin. Riktade kommunikationsinsatser har gjorts både inom kommunkoncernen och det civila samhället. Arbetet fortsätter under 2021 med syftet att fler aktörer ska ansluta sig till överenskommelsen och bidra till en utvecklad samverkan. Information om riktlinjer för idéburet-offentligt partnerskap (IOP) har gått ut till samtliga förvaltningar och det finns nu en funktionsbrevlåda att vända sig till för den som behöver stöd. Kommunens hemsida bör utvecklas med information om IOP med länkar till de stödmaterial som finns framtaget av andra aktörer inom både den offentliga och ideella sektorn. Kommunstyrelseförvaltningen har under året deltagit i ett projekt om socialt företagande som drivits av Region Örebro och Coompanion 2019-2020, vilket bidragit till ökad kunskap om vad socialt företagande är och hur kommunen kan stötta den typen av verksamhet.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Kultur- och fritidslivet ska vara tillgängligt för alla

Kommunstyrelsen har bidragit till utveckling inom målet genom löpande utveckling och uppföljning i Kommunala tillgänglighetsrådets arbete (KTR).

5.2 Målområde 2 Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro

5.2.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 1

Dialogen med näringslivets aktörer har fortsatt utvecklats i en positiv riktning trots begränsningar i fysiska möten på grund av situationen med coronapandemin. Representation från kommunen i nyföretagarorganisationer, handelskammare, akademi och innovationssystem utgör viktiga kontaktytor. Det framgångsrika arbetet med dialogträffar kring upphandling i slutet av 2019 har resulterat i att branschråd kommer att startas i den som är möjlig utifrån utvecklingen kring pandemin.

Kommunen har avtal med samtliga ovanstående aktörer, inom utbildning, rådgivningsinsatser och events riktat till entreprenörer, skolelever och företagare i kommunen. Representanter från kommunen finns representerade i respektive organisations styrelse för att kontinuerligt utveckla samarbetet och funktionssättet. Därtill hålls årliga uppföljningsträffar med organisationerna. Framgent är det av vikt att dessa organisationer möter hållbarhetsprogrammets- samt intentioner kring hållbara affärsmodeller i ÖSB.

Under året har också Timbanken utvecklats, en satsning som Region Örebro Län står bakom, men där kommunen är aktiv genom handläggning av löpande ärenden och uppföljning. Timbanken är ett verktyg som möjliggör fem kostnadsfria rådgivningstimmar för primärt småföretag, något som varit viktigt att kunna erbjuda under pandemin.

Arbetet med att utveckla service och bemötande i kommunens myndighetsutövning mot företag fortsätter. Vårens resultat i insiktsmätningen uppgick till index 75, vilket är att betrakta som mycket gott. Samordning och visst utvecklingsarbete sker genom Business Region Örebro. Ökad intern samverkan är efterfrågad och nödvändig för att fortsätta utvecklingsarbetet framgent och därigenom nå ett ännu bättre resultat med nöjda företagare.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Fördjupad och stärkt dialog med näringslivet Dialogträffar om upphandling Mycket gott resultat i Insiktsmätning 	<ul style="list-style-type: none"> Ge förutsättningar för näringslivets aktörer att arbeta mot hållbarhetsprogrammets intentioner kring hållbara affärsmodeller. Ökad intern samverkan med Business Region Örebro

5.2.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Utbildning i Örebro ska bedrivas i en trygg lärandemiljö som stimulerar barn och elever till att utveckla sina förmågor, uppnå kunskapskraven samt nå sin fulla potential

Målet ligger inte inom ramen för Kommunstyrelsens eget verkställande uppdrag enligt reglemente.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommuns näringslivsarbete ska bidra till långsiktig hållbar utveckling genom stärkt konkurrenskraft och goda förutsättningar för fler företag som skapar arbete till en växande befolkning

Trots att coronapandemin har medfört svårigheter att mötas fysiskt har dialogen med näringslivets aktörer fortsatt utvecklats i en positiv riktning. Representanter från Örebro kommun deltar löpande i relevanta forum och styrelsearbete i nyföretagarorganisationer, handelskammare, akademi och innovationssystem, vilka alla utgör viktiga kontaktytor. Sett till kommunens egna mötesplatser och forum har Tillväxtrådet löpt som planerat, medan Örebromötet tvingats ställas in. Efter mycket uppskattade dialogträffar kring upphandling i slutet av 2019 planeras branschråd startas i den som är möjlig utifrån utvecklingen kring pandemin.

Avtal med samtliga ovanstående aktörer finns, vilket består i utbildning, rådgivningsinsatser och events riktat till entreprenörer, skolelever och företagare i kommunen. Representanter från kommunen finns representerade i respektive organisations styrelse för att kontinuerligt utveckla samarbetet och funktions sättet. Därtill hålls årliga uppföljningsträffar med organisationerna. Framgent är det av vikt att dessa organisationer möter hållbarhetsprogrammets- samt intentioner kring hållbara affärsmodeller i ÖSB.

Under året har också Timbanken utvecklats, en satsning som Region Örebro Län står bakom, men där kommunen är aktiv genom handläggning av löpande ärenden och uppföljning. Timbanken är ett verktyg som möjliggör fem kostnadsfria rådgivningstimmor för primärt småföretag, något som varit viktigt att kunna erbjuda under pandemin.

Arbetet med att utveckla service och bemötande i kommunens myndighetsutövning mot företag fortsätter. Vårens resultat i insiktsmätningen uppgick till index 75, vilket är att betrakta som mycket gott. Samordning och visst utvecklingsarbete sker genom Business Region Örebro. Ökad intern samverkan är efterfrågad och nödvändig för att fortsätta utvecklingsarbetet framgent och därigenom nå ett ännu bättre resultat med nöjda företagare.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommuns arbetsmarknadsinsatser ska i högre grad leda till egen försörjning för medborgare som idag står utan för arbetsmarknaden

Målet ligger inte inom ramen för Kommunstyrelsens eget verkställande uppdrag enligt reglemente.

5.3 Målområde 3 Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro

5.3.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 1

En ny organisation för att samordna och stödja det förebyggande arbetet har startats upp men implementeringen har påverkats negativt av den rådande coronapandemin. Nya arbetsformer för det socialt förebyggande arbetet håller på att tas fram. Kommunens centrala krisledningsplan är reviderad och beslutad av Kommunfullmäktige. Arbetet med att stödja förvaltningarna med kontinuitetsplanering har inte kunnat genomföras som planerat. Utbildning i stabsmetodik och utbildning av stabschefer har inte kunnat genomföras men den centrala staben och flera förvaltningars lokala staber har inneburit skarpt arbete i stab vilket gjort att den samlade förmågan att arbeta i stab kraftigt har förbättrats.

Kommunen deltog i den nationella totalförsvarsövningen under början av året men under arbetet med coronapandemin har det inte varit några aktiviteter. Även arbetet med att ta fram en plan för organisering vid högsta beredskap har skjutits fram eftersom flera medarbetare från säkerhetsenheten varit på full tid engagerade i den centrala staben. Flera säkerhetsskyddsanalyser är genomförda men uppföljning av dessa behöver genomföras. Ett löpande samarbete har skett med polisen kring både kameraövervakning och lägesanalyser.

En samverkans överenskommelse mellan kommunen och polisen kring prioriterade områden gällande narkotika är framtagen. (KS1170/2022). Kommunstyrelsens utskott för socialt förebyggande arbete har gett säkerhetschefen i uppdrag att under 2020 ta fram en remissversion av en strategi för brottsförebyggande arbete i Örebro kommun. (Ks 1790/2019). Arbetet pågår men är försenad på grund av händelser kopplat till centrala stabens arbete med Coronapandemin.

Ett långsiktigt arbete är påbörjat utifrån modellen ANDT coach med stöd av medel från portföljen *Örebro för integration*. Arbetet kommer att fokusera mot grundskolan. Arbetet pågår men en osäkerhet finns kring långsiktig finansiering. Samverkan med Länsstyrelsen för att utveckla och skapa en modell för lokala lägesbilder gällande ANDTS pågår. Nästa steg är att tillsammans med länsstyrelsen och regionen jobba vidare med den kommande ”liv och hälsa undersökningen” som grund.

Handlingsplanen för barn i ekonomiskt utsatta hushåll löper ut 2020 och en planerad översyn av arbetet med handlingsplanen samt förslag på vidare hantering av frågan är försenat på grund av situationen med covid-19. I uppdraget ska hänsyn tas till kommunens nya styrmodell och program för hållbar utveckling

Arbetet med att utarbeta kommungemensamma strategier för ökad psykisk hälsa hos särskilt utsatta grupper är i början av en process. En inledande kartläggning har genomförts under året. Sveriges kommuner och regioner har under året arbetat med en kraftsamling för psykisk hälsa där en modell för att kategorisera olika insatser beroende på nivå är utgångspunkten för det fortsatta arbetet även i Örebro kommun. Processen att fördela de statliga stimulansmedel som kommer via överenskommelse psykisk hälsa samordnas från och med 2020 av kommunstyrelseförvaltningen. Ett arbete för att kompetensutveckla utifrån modellen första hjälpen till psykisk hälsa (MHFA) är påbörjat och kommer att fortsätta. Regionen har under året arbetat fram en handlingsplan för psykisk hälsa i Örebro län och samverkan utifrån denna och den regionala handlingsplanen för suicidprevention håller på att formas.

Arbetet med att ta fram en strategi mot hemlöshet är påbörjat men försenat på grund av arbetet i den centrala staben.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Samverkansöverenskommelse ANDT • Stärkt förmåga att arbeta i stabsläge • Central krisledningsplan 	<ul style="list-style-type: none"> • Lägesbilder ANDT • Strategier för psykisk ohälsa • Översyn av handlingsplan för barn i ekonomiskt utsatta hushåll

5.3.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Samverkan mellan verksamheter och aktörer i arbetet med stöd, vård och service utgår från individens behov och förutsättningar genom hela vårdkedjan

Målet ligger inte inom ramen för Kommunstyrelsens eget verkställande uppdrag enligt reglemente.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Välfärdens alla verksamheter jobbar med främjande insatser och förebyggande arbete

En ny organisation för att samordna och stödja det förebyggande arbetet har startat upp men implementeringen har påverkats av arbetet med Covid-19. Arbetet med att ta fram nya arbetsformer för det socialt förebyggande arbetet pågår och kommer att redovisas för Kommunstyrelsens utskott för socialt förebyggande arbete (KSUS). Kommunens centrala krisledningsplan är reviderad och beslutad av Kommunfullmäktige. Arbetet med att stödja förvaltningarna med kontinuitetsplanering har inte kunnat genomföras på grund av Covid-19. Viss kontinuitetsplanering har skett inom ramen för arbetet med Covid-19. Utbildning i stabsmetodik och utbildning av stabschefer har inte kunnat genomföras men den centrala staben och flera förvaltningars lokala staber har inneburit skarpt arbete i stab vilket den samlade förmågan att arbeta i stab kraftigt har förbättrats. Kommunen deltog i den nationella totalförsvarsövningen under början av året men under arbetet med Covid-19 har det inte varit några aktiviteter. Även arbetet med att ta fram en plan för organisering vid högsta beredskap har skjutits fram eftersom flera medarbetare från säkerhetsenheten varit på full tid engagerade i den centrala staben. Flera säkerhetsskyddsanalyser är genomförda men uppföljning av dessa behöver genomföras.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun har ett strukturerat arbete för förbättrad psykisk hälsa i de verksamheter som möter människor i behov av stöd

Arbetet med att utarbeta kommungemensamma strategier för ökad psykisk hälsa hos grupper med särskilt utsatthet är i början av en process. Sveriges kommuner och regioner har under året arbetat med en kraftsamling för psykisk hälsa där en modell för att kategorisera olika insatser beroende på nivå är utgångspunkten för det fortsatta arbetet även i Örebro kommun. Processen att fördela de statliga stimulansmedel som kommer via överenskommelse psykisk hälsa samordnas från och med 2020 av kommunstyrelseförvaltningen. Psykisk ohälsa yttrar sig på många olika sätt och behöver därför förebyggas och åtgärdas utifrån orsak och symptom.

Ett arbete för att kompetensutveckla utifrån modellen första hjälpen till psykisk hälsa (MHFA) är påbörjat och kommer att fortsätta. Strategin är att utbilda personal som i sitt arbete möter medborgare i utsatta situationer. Regionen har under året arbetat fram en handlingsplan för psykisk hälsa i Örebro län, samverkan och aktivitetsplaner utifrån denna håller på att formas.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Hela Örebro ska upplevas tryggare och ingen människa ska begränsas i sitt liv på grund av otrygga miljöer

Ett löpande samarbete har skett med polisen kring både kameraövervakning och lägesanalyser.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Alla barn har rätt till bra boendemiljöer och att inte leva i ekonomisk utsatthet

I och med att handlingsplanen för barn i ekonomiskt utsatta hushåll löper ut 2020 har KSUS under våren gett kommundirektören i uppdrag att göra en översyn av arbetet med handlingsplanen samt ge förslag på vidare hantering av frågan. I uppdraget ska hänsyn tas till kommunens nya styrmodell och program för hållbar utveckling. Arbetet har dock fördröjts till följd av läget med covid-19.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro ska vara narkotikafritt och konsumtionen av andra beroendeframkallande medel ska minska

En samverkans överenskommelse mellan kommunen och polisen kring prioriterade områden gällande narkotika är framtagen. (KS1170/2022).

Ett långsiktigt arbete är påbörjat utifrån modellen ANDT coach med stöd av medel från portföljen *Örebro för integration*. Arbetet kommer att fokusera mot grundskolan. Förslaget är godkänt av styrgruppen. Intressenter för att driva modellen finns. Arbetet pågår men det största hindret är den långsiktiga finansieringen. Ett alternativ kan vara att minska/ändra målgruppen och att göra ett pilotprojekt under en begränsad tid.

Samverkan med Länsstyrelsen för att utveckla och skapa en modell för lokala lägesbilder gällande ANDTS pågår. Det har varit flera möten med länsstyrelsen och grannkommuner under våren. Tanken med samverkan är att vi vill hitta en gemensam modell för hur vi skapar relevanta och långsiktiga lägesbilder. Det finns en grundtanke gällande modell, som har sin grund i de nationella och kommunala ANDT målen. Nästa steg är att tillsammans med länsstyrelsen och regionen jobba vidare med den kommande "liv och hälsa undersökningen" som grund.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun har en nollvision mot hemlöshet

Arbetet med att ta fram en strategi mot hemlöshet är påbörjat men försenat på grund av arbetet i den centrala staben.

5.4 Målområde 4 Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet

5.5.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 1

Interna och externa aktörer som City Örebro, Örebrokompaniet, Stadsbyggnad, Tekniska Förvaltningen och Näringslivsavdelningen har påbörjat arbetet med målsättning om investeringar och insatser som skapar ökad attraktivitet för platsen Örebro. Varumärkets styrka byggs ytterligare genom att verka för en förflyttning mot en gemensam avsändare över organisationsgränser. Ett utvecklingsområde framgent är att bredda arbetet och samverkan till att innefatta fler aktörer såsom fastighetsägare och andra intressenter.

Samarbete mellan Örebro kommun, Örebrokompaniet och Business Region Örebro har under året pågått i syfte att ta fram en ny plattform och hemsida fokuserad mot talangattraktion. En sådan plattform lanserades i november 2020 under namnet ”Smart Move”. Genom arbetet stärks förutsättningarna att attrahera talanger till Örebroregionen, något som är fundamentalt för ett starkt näringsliv och fortsatt hållbar tillväxt.

Örebro kommun som koncern har under startat upp omfattande insatser inom ramen för det Arbetsmarknads- och tillväxtpaket som Kommunstyrelsen antog 2020-05-05 i syfte att utbilda de som friställts för att matcha dessa mot jobb, men även skapa nya arbetstillfällen och ökad tillväxt. För utveckling inom området framgent behöver samverkan med akademien stärkas.

Efterfrågan på verksamhetsmark i Örebro kommun är stor. Under delåret har förfrågningar på planerad verksamhetsmark från företag inkommit, där interna processer och förvaltningsövergripande samarbeten möjliggjort förutsättningar för nya etableringar. För att kunna möta efterfrågan för nya etableringar av verksamheter även framgent är det av stor vikt att ny mark också planeras.

Örebro är en attraktiv plats för nya etableringar inom ett brett spektrum av branscher. Ökad efterfrågan syns exempelvis inom logistik, besöksnäringen och tjänstesektorn med flera nya etableringar under delåret. Arbetet med talangattraktion som beskrivits ovan kommer att vara en nyckelfråga för etableringar framåt. Arbetet med att utveckla service och bemötande i kommunens myndighetsutövning mot företag fortsätter också. Vårens resultat i insiktsmätningen uppgick index 75, vilket är att betrakta som mycket gott. Kommunikation, service och bemötande till företag är viktigt för att möta de behov och efterfrågan som finns från ett näringsliv i tillväxt. Under delåret har Örebro kommuns kundbemötande fått utmärkelse som "årets förändringsresa" av Brilliant Future.

Örebro kommun har tillsammans med Region Örebro län, RF-SISU Örebro län och Örebro läns bildningsförbund överenskommelse och samverkansplan med aktiviteter för ökad jämlikhet i hälsa. Rörelsenätverket är ett gemensamt initiativ med implementering av rörelseförståelse i relevanta verksamheter som ett led i arbetet för ökad fysisk aktivitet. Inom Rörelsenätverket har en kartläggning av nuläge och behov genomförts och en första aktivitetsplan för kommunens förvaltningar är framtagen.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Mycket gott resultat i Insiktsmätning • ”Årets förändringsresa” • Hög efterfrågan på verksamhetsmark 	<ul style="list-style-type: none"> • Bredda arbetet och samverkan till att innefatta fler aktörer i arbetet för Örebros attraktionskraft utifrån gemensam platsmarknadsföring • Fortsätta arbetet för ökad jämlikhet i hälsa

5.5.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommuns boende- och livsmiljöer ska vara hälsosamma, trygga, säkra och skapa förutsättningar för jämlika uppväxtvillkor samt möjliggöra för kommuns invånare att leva ett gott liv oavsett var man bor

Kommunstyrelsen bidrar till utveckling inom målet genom ordinarie arbete i grunduppdrag och redan etablerade arbetssätt. Detta sker till exempel genom nämndens arbete med *Örebro kommuns handlingsplan för barn i ekonomiskt utsatta hushåll*, insatser i enighet med den folkhälsoöverenskommelse som Örebro kommun träffat med Region Örebro län om samverkan för god, jämlik och jämställd hälsa. Vidare bidrar Kommunstyrelsen också genom planerat utvecklingsarbete med implementering av rörelseförståelse i relevanta verksamheter.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro ska vara en sammanhållen stad med stadsdelar som kompletterar varandra och där vi aktivt arbetar för att minska barriärer

Kommunstyrelsen bidrar till utveckling inom målet genom ordinarie arbete i grunduppdrag och redan etablerade arbetssätt. Detta sker tex genom löpande utveckling och uppföljning i Kommunala tillgänglighetsrådets arbete (KTR), Örebro kommuns jämställdhetsdelegation, Kommunstyrelsens utskott för socialt förebyggande arbete och Kommunstyrelsens utskott för hållbar utveckling.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

I ett växande Örebro motsvarar bostadsbyggandet, verksamheter och samhällsfastigheter befolkningsökningen och näringslivets behov

Målet ligger inte inom ramen för Kommunstyrelsens eget verkställande uppdrag enligt reglemente.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun upplevs som en attraktiv plats som lockar allt fler med efterfrågad kompetens

Under året har interna och externa aktörer som City Örebro, Örebrokompaniet, Stadsbyggnad, Tekniska Förvaltningen och Näringslivsavdelningen påbörjat arbetet med målsättning om investeringar och insatser som skapar ökad attraktivitet för platsen Örebro. Varumärkets styrka byggs ytterligare genom att verka för en förflyttning mot en gemensam avsändare över organisationsgränser. Ett utvecklingsområde framgent är att bredda arbetet och samverkan till att innefatta fler aktörer såsom fastighetsägare och andra intressenter.

Samarbete mellan Örebro kommun, Örebrokompaniet och Business Region Örebro har under året påbörjats i syfte att ta fram en ny plattform och hemsida fokuserad mot talangattraktion. En sådan plattform lanserades i november 2020 under namnet ”Smart

Move”. Genom arbetet stärks förutsättningarna att attrahera talanger till Örebroregionen, något som är fundamentalt för ett starkt näringsliv och fortsatt hållbar tillväxt.

Örebro kommun som koncern har under året startat upp omfattande insatser inom ramen för det Arbetsmarknads- och tillväxtpaket som Kommunstyrelsen antog 2020-05-05 i syfte att utbilda de som friställts för att matcha dessa mot jobb, men även skapa nya arbetstillfällen och ökad tillväxt. Detta sker exempelvis genom att de kommunala bolagen verkar för fler anställda som skapar möjlighet till sysselsättning och värdefull arbetslivserfarenhet. För utveckling inom området framgent behöver samverka med akademien stärkas. Att attrahera nya studenter och behålla dem efter avlagd examen viktigt för näringslivets kompetensförsörjning, både i ett lokalt och regionalt perspektiv.

Efterfrågan på verksamhetsmark i Örebro kommun är stor. Under delåret har förfrågningar på planerad verksamhetsmark från företag inkommit, där interna processer och förvaltningsövergripande samarbeten möjliggjort förutsättningar för nya etableringar. De senaste årens tillväxt i kommunen, bland annat inom logistikbranschen, har lett till försäljning av stora kvantiteter mark och nya etableringar. Detta har skapat en brist på planlagd och etableringsbar mark. För att kunna möta efterfrågan för nya etableringar av verksamheter även framgent är det av stor vikt att ny mark också planeras.

Örebro är en attraktiv plats för nya etableringar inom ett brett spektrum av branscher. Ökad efterfrågan syns exempelvis inom logistik, besöksnäringen och tjänstesektorn med flera nya etableringar under delåret. Arbetet med att möta inkomna förfrågningar kring investering och etablering har utvecklats under delåret. Genom Business Region Örebro och förvaltningsövergripande samordning genom bland annat stadsbyggnad finns löpande kontakt och proaktivt arbete mot Business Sweden och Stockholm Business Alliance. Arbetet med talangattraktion som beskrivits ovan kommer att vara en nyckelfråga för etableringar framåt.

Arbetet med att utveckla service och bemötande i kommunens myndighetsutövning mot företag fortsätter. Vårens resultat i insiktsmätningen uppgick index 75, vilket är att betrakta som mycket gott. Samordning och visst utvecklingsarbete sker genom Business Region Örebro. Ökad intern samverkan är efterfrågad och nödvändig för att fortsätta utvecklingsarbetet framgent och därigenom nå ett ännu bättre resultat med nöjda företagare.

Kommunikation, service och bemötande till företag är viktigt för att möta de behov och efterfrågan som finns från ett näringsliv i tillväxt. Under delåret har Örebro kommuns kundbemötande fått utmärkelse som "årets förändringsresa" av Brilliant Future. Därtill bibehålls ett mycket högt betyg från företagen avseende Nöjd-Kund-Index med ett resultat på 75. Den ökade digitaliseringen ställer samtidigt nya krav och önskemål på sättet Örebro kommun kommunicerar och bemöter företagen vid frågor, synpunkter och i myndighetsutövning. Utmaningar finns i att tillhandahålla efterfrågade e-tjänster, tillhandahålla adekvat information samt att samordna den externa serviceytan med kunden i fokus.

Under delåret har analysarbete pågått till följd av pandemins negativa effekter för näringsliv och arbetsmarknad. Arbetet har genomförts tillsammans med FUFAs och Samhällsbyggnad, bland annat genom det ”Arbetsmarknads- och tillväxtpaket” som Kommunstyrelsen beslutade 2020-05-05. För att såväl utveckla som bredda analyskapaciteten behövs ytterligare internt samarbete mellan verksamheter och förvaltningar.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Fortsätta utveckla och genomföra insatser för att underlätta för ett hållbart resande med klimatsmarta, utrymmessnåla och kapacitetsstarka trafikslag

Kommunstyrelsen bidrar till utveckling inom målet genom ordinarie arbete i grunduppdrag och redan etablerade arbets sätt tex genom Örebro kommuns klimatstrategi och arbetet utifrån Klimatsmart vardag.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro ska präglas av platser som främjar skapande, rörelse, god folkhälsa och som stimulerar möten mellan människor

Örebro kommun har tillsammans med Region Örebro län, RF-SISU Örebro län och Örebro läns bildningsförbund överenskommelse och samverkansplan med aktiviteter för ökad jämlikhet i hälsa. Exempel på insatser är kompetensutveckling inom psykisk hälsa, insatser kopplade till rörelsenätverket, utveckling och användning av befolkningsundersökningar - bland annat *Liv och hälsa ung*, som kom med nya resultat 2020. Arbetet med samverkansplan för folkhälsoarbete är kopplat till den regionala samverkansstrukturen och regional handlingsplan för god, jämställd och jämlik hälsa. Nya insatser initieras för att följa folkhälsoutveckling på längre sikt med anledning av coronapandemin Rörelsenätverket är ett gemensamt initiativ med implementering av rörelseförståelse i relevanta verksamheter som ett led i arbetet för ökad fysisk aktivitet. Inom Rörelsenätverket har en kartläggning av nuläge och behov genomförts och en första aktivitetsplan för kommunens förvaltningar är framtagen. Exempel på aktiviteter ur planen är etablering av gemensam webbplats, bidrag med goda exempel från verksamheter, utse kunskapsbärare och delta i initiativet cykelvänlig arbetsplats.

5.5 Målområde 5 Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald

5.5.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 1

Utifrån kommunens miljöprogram har ett brett spektrum av insatser inom ett flertal områden lämnat flera positiva bidrag. Välbesökta och uppskattade dialogträffar med företag, där hållbarhet och Agenda 2030 har varit teman har hållits och fler är planerade. Den förstärkta inköps- och upphandlingsorganisationen kommer att vara viktig i arbetet för en ekologiskt hållbar kommun. Det möjliggör förbättrade arbetssätt att säkra effekterna av de miljökrav som ställts vid upphandlingar. Likväl viktig dialog med näringslivets aktörer och vidareutveckling av kravställningen i förfrågningsunderlag.

Den nya avfallsplanen *Cirkulära Örebro* antogs i juni och implementering har påbörjats under året. Det interna arbetet för att minska avfall inom kommunens verksamheter har också förstärkts. Ett större utvecklingsarbete har startats för att ta fram arbetssätt kring återbruk av inventarier och utrustning inom organisationen.

Ett arbete är påbörjat för att ta fram en kommungemensam riktlinje för minskad miljöpåverkan från konstgräsplaner, och kommer att slutföras under våren 2021

Samverkan med övriga samhällsaktörer är ett område med utvecklingspotential i syfte att möta den gemensamma klimatutmaningen. Det finns ett stort klimat- och miljöengagemang i samhället och Kommunstyrelseförvaltningen har ambitionen om en ökad samverkan med de civilsamhällsaktörer som finns i kommunen även inom klimatområdet. Under framtagandet av såväl programmet för hållbar utveckling respektive avfallsplanen hölls samrådsaktiviteter med det lokala klimatnätverket Fridays for future, men också samtal om framtida samverkan. Kommunstyrelseförvaltningens energi- och klimatrådgivning, som sker i samverkan med RÖL och länets övriga kommuner bidrar positivt i arbetet för minskad klimatpåverkan. Syftet med energi- och klimatrådgivningen är att genom riktad rådgivning åstadkomma beteendeförändringar och öka kunskapen om energieffektivisering, energifrågor och hållbara transporter bland privatpersoner, föreningar och små- och medelstora företag.

Arbetet med klimatsmart vardag har förnyats. Fler interaktioner med invånare kommer att genomföras med fokus på områden där förändring till hållbar livsstil går trögare än andra områden. Fokus läggs på transporter, mat och konsumtion.

Det finns ett uppdrag att revidera klimatstrategin för Örebro kommun senast 2020, men arbetet är försenat pga kommunövergripande styrning med koppling till program för hållbar utveckling och översikt av styrdokument. Samtal har förts med bolagsrepresentanter och koncernledningsgrupper under året för att diskutera den framtida styrningen inom klimatområdet. En tydlighet gällande den framtida styrningen behövs för att arbetet ska kunna fortsätta från 2020 och framåt. Det behövs en gemensam plan för styrning, samordning, samsyn och stöd för att möta klimatutmaningen i enlighet med mål som finns i program för hållbar utveckling. Istället för en ny klimatstrategi planeras ett arbetsdokument för en färdplan att tas fram under 2021. En viktig del av färdplanen är en tillhörande klimatbudget som tydliggör Örebro kommuns klimatutsläpp i nuläget och en procentuell minskning som krävs i förhållande till en framtagna klimatbudget att förhålla sig till fram till 2045. Arbetet med en klimatbudget har påbörjats tillsammans med en konsultfirma under hösten 2020 och ska vara klar senast i juni 2021. Framtagande av färdplanen kommer innebära stor involvering av hela kommunkoncernen under 2021.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Ny inköps- och upphandlingspolicy • Nya avfallsplanen <i>Cirkulära Örebro</i> • Förstärkning av kommunens interna avfallshantering 	<ul style="list-style-type: none"> • Samverkan med övriga samhällsaktörer för att möta klimatutmaningen • Revidera Klimatstrategi för Örebro kommun • Arbetssätt för återbruk av inventarier och utrustning i kommunen.

5.5.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska arbeta för att klimatbelastningen per person i Örebro ska vara på en nivå, som om den tillämpas globalt, inte äventyrar jordens klimat

Ett uppdrag om att påbörja en revidering av nuvarande klimatstrategi för Örebro kommun gavs den 4 december 2018 av Kommunstyrelsens utskott för hållbar utveckling (KSU). Någon revidering har dock inte påbörjats, på grund av avvaktan gällande deluppdraget om styrdokument, inom ramen för den nya styrmodellen. Under året 2020 fördes en diskussion med bolagsrepresentanter och koncernledningsgruppen för att diskutera den framtida styrningen inom miljöområdet. En tydlighet gällande den framtida styrningen behövs för att arbetet ska kunna fortsätta från 2020 och framåt. Det behövs en gemensam plan för styrning, samordning, samsyn och stöd för att möta klimatutmaningen i enlighet med mål som finns i program för hållbar utveckling. Det finns behov av att identifiera gemensamma hinder och möjligheter, att peka ut insatsområden som ger mest effekt, att tänka nytt och samverka kring väsentliga åtgärder, samt att digitalisera hela klimatrapporteringsprocessen. Istället för en ny klimatstrategi planeras ett arbetsdokument för en färdplan att tas fram under 2021 som kan inkludera dessa behov. En viktig del av färdplanen är en tillhörande klimatbudget som tydliggör Örebro kommuns klimatutsläpp i nuläget och en procentuell minskning som krävs i förhållande till en framtagna klimatbudget att förhålla sig till fram till 2045. Arbetet med en klimatbudget har påbörjats tillsammans med en konsultfirma under hösten 2020 och ska vara klar senast i juni 2021. Framtagande av färdplanen kommer innebära stor involvering av hela kommunkoncernen under 2021. En problematik är att det inte finns någon mall eller hierarkisk dokumentstruktur kring en färdplan. En färdplan får bli ett alternativt angreppssätt i väntan på ett beslut kring övergripande arbete kring styrmodell och hantering av olika styrdokument med koppling till program för hållbar utveckling.

Ny inköps- och upphandlingspolicy är antagen av fullmäktige i juni 2020. Nya riktlinjer arbetas fram utifrån nya policyn som ska antas i KSU. Policyn är koncernövergripande och ska även implementeras för de kommunalägda bolagen. Att samverka i strategiskt utvalda upphandlingar ger volymfördelar.

I slutet av året inleddes arbetet med att revidera kommunens riktlinjer för fordon så att fordonsparken och upphandlade entreprenader kan bidra till en klimatneutral koncern 2030. Arbetet beräknas kunna slutföras under 2021.

Under 2020 förnyades upplägget för Klimatsmart vardag med fler interaktioner med invånare fokuserat till transporter, mat och konsumtion. Under året har åtta utmaningar genomförts. Dessa inlägg har som sämst nåtts av några tusen invånare till som bäst drygt 40 000, medan antalet deltagare stannade på omkring 250 totalt under året. Dessutom

har två reportage och nio nyheter publicerats. Kommunstyrelseförvaltningen konstaterar att det trots förnyelsen är få som deltar i utmaningarna och att det behövs fortsatt utveckling av inriktning.

Kommunstyrelseförvaltningen har under året även fortsatt varit del i och arbetat för en intern och extern samverkan, i syfte att utbyta kunskap och gemensamt agera för att möta klimatutmaningen. Inom Kommunstyrelseförvaltningen finns bland annat kommunens energi- och klimatrådgivning, som sker i samverkan med Region Örebro län och länets övriga kommuner. Syftet med energi- och klimatrådgivningen är att genom riktad rådgivning åstadkomma beteendeförändringar och öka kunskapen om energieffektivisering, energifrågor och hållbara transporter bland privatpersoner, föreningar och små- och medelstora företag. Under våren har dock många av planerade aktiviteter och besök ställts in eller pausat på grund av coronapandemin.

Kommunstyrelseförvaltningen har under våren varit fortsatt representerade inom Örebro Klimatarena, som är ett samarbete mellan Örebro kommun, Region Örebro län, Länsstyrelsen Örebro och Handelskammaren Mälardalen. Klimatarenan har under våren även breddat sin verksamhet till att omfatta alla hållbarhetsperspektiv under det nya namnet Örebro Hållbarhetsarena. Örebro Hållbarhetsarena är tänkt att vara en mötesplats för aktörer inom näringslivet som vill föregå med gott exempel och engagera sig i bland annat energi- och klimatrådgivning. Vilken roll Örebro Hållbarhetsarena kommer att få i förhållande till Länsstyrelsens och Region Örebro läns kommande Klimatråd är inte klart, men kommer förhoppningsvis att förtydligas under våren 2021.

Under hösten har upphandlingsenheten i samverkan med Näringslivsenheten, anordnat välbesökta och uppskattade dialogträffar med företag, där hållbarhet och Agenda 2030 har varit teman. Fler träffar är planerade framöver. Upphandlingsenheten representerar även Örebro kommun i det forum för hållbar IT som startades 2019 och som samlar offentliga och privata aktörer verksamma i Örebro län. Forumet har även under 2020 träffas för att ta del av varandras erfarenheter, diskutera utmaningar och möjligheter kopplat till hållbar IT. Cirkulär ekonomi och hållbara leveranskedjor är områden som diskuterats och hållbar upphandling är ett återkommande ämne.

Kommunstyrelseförvaltningen representerar även Örebro kommun i Klimatkommunerna, en nationell förening för kommuner och regioner som jobbar aktivt med lokalt klimatarbete. Medlemmarna i föreningen delar erfarenheter, sprider goda exempel och verkar som en pådrivande aktör i klimatomställningen. Under våren anordnades bland annat en webbkonferens om synergieffekter av klimatåtgärder samt en nätverksträff om att mäta klimatpåverkan från inköp. Nätverket har bidragit med bra information från andra kommuner kring klimatbudget/koldioxidbudget, där vi utbytt erfarenheter med andra kommuner i framkant och hur de arbetar med sina klimatstrategier.

Samverkan med det civila samhället är ett område med utvecklingspotential i syfte att möta den gemensamma klimatutmaningen. Det finns ett stort klimat- och miljöengagemang i samhället och Kommunstyrelseförvaltningen har ambitionen att möjliggöra en ökad samverkan mellan den kommunala verksamheten och de civilsambhällsaktörer som finns i kommunen. Under framtagandet av såväl programmet för hållbar utveckling respektive avfallsplanen hölls samrådsaktiviteter med det lokala klimatnätverket Fridays for future, men också samtal om framtida samverkan.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska fortsätta öka tillförseln av förnybar energi, utveckla energieffektiviseringsåtgärder samt öka användningen av förnybar energi med syfte att minska såväl kostnad som klimatpåverkan.

Kommunstyrelsen bidrar till utveckling inom målet genom ordinarie arbete i grunduppdrag och redan etablerade arbetssätt tex genom Örebro kommuns klimatstrategi och arbetet med energi- och klimatrådgivning och den koncernövergripande Energigruppen. Kommunstyrelsen sammanställer information vad gäller förnybar energi och hur väl organisationen minskar sin energianvändning genom uppföljningen av klimatstrategin.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommuns vattenförekomster ska uppnå god status och dricksvattenresurserna ska vara långsiktigt tryggade

Kommunstyrelsen har under våren 2020 påbörjat ett arbete för en kommundemensam riktlinje för minskad miljöpåverkan från konstgräsplaner tillsammans med Kultur- och fritidsförvaltningen, Miljökontoret, MEX och Örebroporten. Ambitionen har varit att riktlinjerna ska vara klara under tidig höst, men arbetet med riktlinjerna har behövts prioriteras ned inom FSF och kommer inte slutföras förrän under våren 2021.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska binda samman kommunens grönstruktur samt värna om och bidra till ökning av biologisk mångfald och ekosystemtjänster

Grönstruktur, biologisk mångfald och ekosystemtjänster ska, liksom andra hållbarhetsfrågor, beaktas i beslut och uppdrag. Hållbarhetsperspektiven finns därför med inom ramen för det pågående arbetet med konsekvensanalyser vid framtagande av tjänsteskrivelser. Arbetet med hållbarhetsperspektiven har dock varit pausat i väntan på kommunens nya program för hållbar utveckling, men återupptogs under hösten 2020 och kommer att fortsätta under 2021

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Avfallet i Örebro kommun ska minska till mängd och farlighet samtidigt som återvinningen ska öka

Kommunstyrelsen bidrar till utveckling inom målet genom ordinarie arbete i grunduppdrag och redan etablerade arbetssätt tex genom strategi Giftfritt Örebro och stödet till interna och externa verksamheter i arbetet för en giftfri verksamhet.

Den nya avfallsplanen *Cirkulära Örebro* antogs i juni av Kommunfullmäktige och genomförandet av Kommunstyrelsens åtaganden enligt planen har påbörjats.

Det interna arbetet för minskat avfall har tills nu helt saknat samordning. Även om många verksamheter arbetar bra så planeras nu flera insatser för att få en fungerande

helhet i enlighet med Avfallsplanens åtgärder. En portalsida för hur verksamheterna kan minska sitt avfall har publicerats på intranätet. En större utvecklingsinsats för att ta ett helhetsgrepp kring återbruk av inventarier och utrustning inom organisationen har startats.

Kommunikationsarbetet har inväntat antagandet av Avfallsplanen och under hösten klargjordes hur olika funktioner ska samverka för sammanhållna aktiviteter och kommunikation. En kampanj kallad Skräpjakten, som syftade till minskad nedskräpning, lanserades däremot dagen efter Avfallsplanen antogs och löpte fram till mitten av september. Cirka 2 000 örebroare deltog i det digitala event som genomfördes i samverkan med Håll Sverige rent den 19 september. Tyvärr fick det planerade eventet i Stadsparken ställas in på grund av coronapandemin.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska arbeta för att ha miljömässig och organisatorisk motståndskraft för extrema förhållanden och ett förändrat klimat

En ny text har lagts ut på orebro.se om hur privatpersoner kan agera för att den enskilda brunnen inte ska sina. En träff hölls med ledningsgruppen för Tekniska förvaltningen om deras ansvar i Klimatanpassningsplanen. Arbetet har i övrigt pausats i stor utsträckning på grund av Coronapandemin. Ett förslag till upplägg har tagits fram för hur extrema händelser och dess konsekvenser för verksamheterna ska kunna följas upp för att kunna dra lärdom av dem och förebygga driftstörningar.

5.6 Målområde 6 Hållbara och resurseffektiva Örebro

5.6.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 1

Strategiska åtgärder har vidtagits under året för att på olika sätt dämpa kostnadsutvecklingen och samtidigt främja att framtida kostnader inte ska uppstå. Det pågående arbetet med ett strukturomvandlingsprogram för kommunen kommer att bidra till att säkerställa välfärdens tillväxt. Principer för ekonomistyrning håller på att tas fram och kommer att skapa incitament för kostnadsmedvetenhet, förnyelse och effektivitet med kommunens medel. Det pågående arbetet med att utveckla en mer transparent resursbedömning pågår och kommer att bidra till bättre faktaunderlag inför ställningstaganden och prioriteringar kring förändrade behov och fördelning av resurser.

Kommunens lokalkostnader är en av de största kostnadsposterna och de ökar i takt med den växande kommunens behov av nya lokaler. Flera åtgärder pågår för att sänka lokalkostnaderna och för att hushålla bättre med de befintliga lokalerna. Den just nu största åtgärden är det pågående nod-projektet där flera betydande beslut och aktiviteter har vidtagits under året, t ex beslut om att teckna hyresavtal för Samhällsbyggnadshus 1 och framtagande av funktionsprogram för Kexen och Samhällsbyggnadshus 2. Andra exempel är att programområde social välfärd kraftigt har reducerat kostnaden för nybyggnation av gruppbestäder samt att barn och utbildning har genomfört en lokalkapacitetsutredning samt arbetar vidare med att bereda plats för fler elever i befintliga skolfastigheter.

Kommunstyrelsens utvecklingsportföljer och riktade satsningar bidrar på flera sätt i arbetet att säkra ett långsiktigt strategiskt utvecklingsarbete. Ett förberedande arbete inför att etablera portföljstyrning för Örebro kommun har genomförts under året och i december fattades beslut om att initiera ett införandeprojekt, med målet om att implementera portföljstyrning till budgetprocessen 2023. En etablering av portföljstyrning kommer innebära förbättrade förutsättningar för prioritering av de kommunövergripande projekt som ska genomföras, i syfte att uppnå ökad genomförandegrad och realiserade effekter.

En förstärkt inköps- och upphandlingsorganisation håller på att införas för att säkra ett bättre resursnyttjande. Genom den nya inköps- och upphandlingspolicyn för hållbara affärer skapas möjligheter till att utveckla koncernövergripande inköp och upphandling. En sammanhållen digital inköpsprocess kommer att implementeras och en förstärkt E-handelsorganisation är på väg att tas fram.

Ett flertal satsningar under året inom kompetensförsörjning, arbetsmiljö och ledarskap har bidragit till att stärka kommunens personalstrategiska arbete dock har det strategiska och långsiktiga arbetet med kompetensförsörjning delvis avstannat p g a fokus på att hantera pandemin. En struktur för kommungemensam chefs- och ledarutveckling har tagits fram och en förstudie om införande av en digital lärplattform som kommer att möjliggöra digitala utbildningar har genomförts. Det nya arbetssättet med omställning har implementerats under hösten och förväntas leda till en tydligare och mer effektiv omställningsprocess. Under våren har stödet för det systematiska arbetsmiljöarbetet och processen för rehabilitering och anpassning uppdaterats. Ett arbete med utökat arbetsmiljöstöd har införts med anledning av den ökade arbetsmiljöbelastningen under den pågående pandemin.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Viktiga steg tagna i nod-projektet • Strukturomvandlingsprogram för kommunkoncernen • Förstärkts inköps- och upphandlingsprocess • Stärkt systematiskt arbetsmiljöarbete 	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunövergripande lokalförsörjningsplan • Säkerställa en resurseffektiv ekonomiprocess för kommunens lokal- och hyreskostnader • Ta fram hyresmodell för kommunkoncernen • Utveckla digital inköpsprocess och E-handelsorganisation • Strategiskt arbete med kompetensförsörjning

5.6.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska ha en långsiktig och hållbar ekonomi, där varje nämnd och dess verksamheter bidrar till en god ekonomisk hushållning av kommunens resurser

Arbete med att utveckla en mer transparent resursbedömning pågår, där resultat av jämförande analyser av nuvarande budgetnivåer inom äldreomsorg och pedagogisk verksamhet samt nyckeltalsjämförelser avseende kostnadsnivåer och kvalitet i kommunens större verksamheter har presenterats för kommunledningen. Arbetet ska bidra till ett bättre faktaunderlag för att göra ställningstagande och prioriteringar kring förändrade behov och fördelning av resurser.

En riktlinje för ekonomistyrning utarbetas under året med syftet att öka tydligheten genom en kommungemensam hantering i styrningen av ekonomiska principer samt genom att ange hur verksamheterna ska tillämpa ekonomistyrningen för att arbeta för en ekonomi i balans och stödja en hållbar utveckling, effektivitet samt samverkan. Ekonomiska principer samlas och dokumenteras för att tillgängliggöras på intranätet.

Ett arbete med att ta fram ett strukturförändringsprogram pågår som ska säkerställa välfärdens tillväxt innehållande ekonomiska styrprinciper, resursbedömning med demografin som utgångspunkt, koncernstyrning med ekonomiska flöden och kultur/förhållningssätt. En långsiktig plan med kommunkoncernperspektiv utarbetas där arbetet under året koncentreras till behovsinventering, planering och prioritering. Åtgärder som påbörjats handlar bland annat om att se en helhet kring kommunens organisation, ekonomiska flöden samt ekonomistyrning genom ökad transparens och tydlighet. Arbetet är långsiktigt och ska bidra till god ekonomisk hushållning, effekter på kort sikt förväntas genom mer effektivt resursutnyttjande och en högre effektivitet.

Under 2019 - 2020 har arbetet med att skapa en förstärkt inköps- och upphandlingsorganisation pågått. Det har inneburit att kommunen har stärkt upp resurser för upphandlingsarbetet med fler medarbetare. Genom att förstärka den organisationen så kommer kommunen kunna arbeta mot målet att alla inköp ska ske digitalt.

Den förstärkta inköpsorganisationen kommer också vara ett led i att arbeta kategoristyrtd där det finns fördelar med att centralisera inköpare inom de strategiskt viktiga kategorierna. Här ser vi en möjlighet med att ha både upphandlare och inköpare i samma kategoriseringsteam för att effektivisera inköp och för att standardisera sortiment för att uppnå både de hållbarhetsmål som finns men även för att styra

ekonomin genom effektivare inköp. Genom den nya inköps- och upphandlingspolicyn för hållbara affärer skapas möjligheter till att utveckla koncernövergripande inköp och upphandling. Under hösten 2020 har policyn presenterats för bolagen och en plan håller på att upprättas för hur arbetet ska fortskrida.

Under första halvåret har Kommunen genomfört tre upphandlingar med målet att få flera lokala leverantörer, vilket har resulterat i avtal med fem lokala livsmedelsbutiker och ett bageri. Planering pågår för tre ytterligare upphandlingar under hösten med målet att få tillgång till en större mängd lokala och regionala produkter. Första halvårets insats, men framförallt andra halvårets insats kommer att ge en ökning i andelen lokalproducerade produkter. Målet om lokalproducerat är svårt att nå i sin nuvarande form bland annat pga. högt ställt mål på ekologiska inköp. Marknadsdialoger med leverantörerna sker kontinuerligt.

Utveckling av branschråd kommer ske under hösten 2020, initialt digitalt med förhoppning om fysiska träffar framöver. Det stora leverantörmötet kommer bli svårt att genomföra fysiskt under hösten 2020 på grund av coronapandemin. Men så fort som möjlighet ges kommer det arbetet återupptas. Marknadsdialoger inför upphandlingar sker mer frekvent på grund av att verksamheter skickar in sina behov i bättre tid.

Framtagandet av en kommunövergripande lokalförsörjningsplan som synkroniseras med kommunens investeringsprogram för att få bättre kontroll på kommunens lokalbehov och kostnader för dessa har påbörjats, och förslag på en sådan kommer presenteras under våren 2021. Nuvarande lokalförsörjningsplaner från respektive programnämnd kommer fortfarande vara ett viktigt behovsunderlag. Den kommunövergripande lokalförsörjningsplanen kommer vara ett översiktligt och sammanfattande underlag till kommunens investeringsprogram som fastställs i kommunfullmäktige.

Fortsatt utvecklingsarbete krävs även inom lokalförsörjningsprocessen, framförallt ökad interaktion med ekonomiprocessen kopplat till kommunens lokal- och hyreskostnader. En dokumenterad hyresmodell för kommunkoncernen behöver också tas fram. Kommunens lokalförsörjningsenhet har fortsatt arbeta med att förtydliga och genomföra en struktur med ett helhetsperspektiv för kommunens lokaler. Lokalforum har införts på flera förvaltningar samt de kommunala fastighetsbolagen och arbete pågår för att säkerställa forum på samtliga förvaltningar i kommunen. Parallellt med att införa lokalförsörjningsprocessens alla delar arbetar lokalförsörjningsenheten med att säkerställa ett resurseffektivt arbetssätt inom enheten. Samverkan med ekonomiavdelningen har intensifierats för att öka samsyn och förståelse för lokalförsörjningsprocessen.

Det så kallade ”NOD-uppdraget”, vilket innebär en samordning av kommunens administrativa lokaler till ett antal noder, har tagit flera stora steg framåt under hösten. Både förvaltningschefer och fackliga organisationer har informerats om ”nodplanerna” och en referensgrupp med fackliga representanter har bildats. Hyresavtal har tecknats för Samhällsbyggnadshus 1 som kommer byggas om för att få liknande utformning invändigt som Citypassagen. Funktionsprogram är framtagna för Kexen och Samhällsbyggnadshus 2. Hyresmodell för de nya nodlokalerna är under framtagande. Det med staten gemensamma servicecenterprojektet har också kommit framåt under hösten. Lokalsök är i slutskedet och målet är att hyresavtal ska vara tecknat under mars 2021. Verksamhetsrepresentanter har påbörjat arbetet med att sammanställa hur de vill jobba i lokalen. Utmaningar att lösa finns bl a i att jämka och utforma nya rutiner och riktlinjer utifrån kommunens och statens gällande sådana samt hitta gemensamma arbetssätt för hur man möter kommunmedborgarna som besöker det nya servicecentret.

Arbetet med att genomföra etableringen av sex kommungemensamma stödobjekt i enlighet med kommunens objektarkitektur har slutförts liksom reetableringen av de fyra objekten inom Digitala infrastrukturen (gemensam förutsättningsteknik). Objektetableringarna har påverkats av den rådande coronapandemin. Vissa etableringar flyttades fram med ny etableringsstart efter sommaren medan de etableringar som hunnit dra igång innan pandemiutbrottet drog ut på tiden då fysiska heldagsworkshops ställdes om till att genomföras som halvdagar på distans. Området infrastruktur har också påverkats av det rådande läget. De som till vardags jobbar i dessa objekt har fått prioritera om sitt arbete för att kunna bistå i kommunens verksamheter i den omställning som varit tvungen att ske.

Under våren 2020 har Örebro kommuns ledning genomfört sin första genomgång av ledningssystemet för informationssäkerhet och resultatet redovisas i Rapport för ledningens genomgång 2020 (Ks 573/2020).

Enligt rapporten så har Örebro kommun precis börjat sin resa inom informationssäkerhetsområdet och grundstenarna för att kunna börja bygga en tillförlitlig informationshantering är snart på plats. Förvaltningarna har även utsett informationssäkerhetssamordnare som kan samordna respektive förvaltnings arbete med skyddet av verksamhetens information. När ledningssystemet är på plats återstår den svårare biten, att få organisationen att arbeta på ett systematiskt och säkert sätt med sin informationshantering.

Det är tydligt i rapporten att Örebro kommun är en organisation med låg mognadsgrad när det gäller att skydda informationen. Detta gäller även om det rör sekretess och känsliga personuppgifter. Det är mycket tveksamt om kommunen kan anses följa gällande lagstiftning i till exempel offentlighets- och sekretesslagen samt dataskyddsförordningen.

Enligt rapporten så finns det mycket stora brister inom alla delar av informations-säkerhetsområdet, med något enstaka undantag. Bristerna finns från detaljnivå genomgående upp till den övergripande ledningen och styrningen inom kommunen. I rapporten framgår det även att hastigheten på verksamhetens digitalisering antingen behöver sänkas eller att arbetet med informationssäkerhet behöver intensifieras. Utifrån rapporten har en handlingsplan tagits fram och beslutats av kommundirektören. Handlingsplanen adresserar sex områden där fokus är på åtgärder för att etablera ett långsiktigt hållbart arbetssätt inom kommunen för att skydda verksamheternas information. Ambitionen är att handlingsplanen ska vara genomförd i sin helhet till 2021-12-31, men med tanke på rådande pandemi kan tidplanen behöva revideras.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska arbeta nämndöverskridande för att nå högsta möjliga resursnytta

Kommunstyrelsen bidrar till utveckling inom målet genom ordinarie arbetsformer för dialog och samverkan med kommunens nämnder i frågor om verkställighet.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Vid fördelningen av de ekonomiska medlen i kommunkoncernens olika verksamheter ska jämställdhet beaktas

Kommunstyrelsen bidrar till utveckling inom målet genom ordinarie arbete i grunduppdrag och redan etablerade arbetsätt tex genom Örebro kommuns jämställdhetsdelegation och Strategi för ett jämställt Örebro 2016–2025.

Ett metodstöd i jämställdhetsbudgetering har tagits fram. Under de första månaderna av 2020 har stöd i jämställdhetsbudgetering specifikt efterfrågats av Tekniska nämnden samt Programnämnd Barn och utbildning. Samtidigt finns en efterfrågan på stöd i att arbeta med jämställdhet och andra hållbarhetsperspektiv som integrerade perspektiv i den ordinarie verksamheten och resursfördelningen, vilket är en positiv utveckling i att ta jämställdhetsbudgetering ett steg längre än vad organisationen gjort tidigare. Arbetet med jämställdhetsbudgetering har också uppmärksammats inom ramen för kommunens samverkan med City Örebro.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Som attraktiv arbetsgivare ska Örebro kommun rekrytera, utveckla och behålla kompetens och engagerade medarbetare för att utveckla kommunens verksamheter

En viktig förutsättning för medarbetarengagemang och att Örebro kommun uppfattas som en attraktiv arbetsgivare är chefs- och ledarskapet. Ett tydligt ledarskap som bygger på tillit, där chefen är tydlig med vad som ska åstadkommas och för vem och inom den ramen ger utrymme för eget ansvarstagande. Sedan satsningen “Sveriges viktigaste chefsjobb” avslutades 2017 har Örebro kommun inte haft några kommunövergripande ledarutvecklingsinsatser. Sådana insatser behövs för att bygga en gemensam chefs- och ledarkultur och för att ge chefer goda förutsättningar för sitt uppdrag. Under året har en struktur för kommungemensam ledarutveckling tagits fram. Nästa steg är att skapa innehåll och en hållbar organisation för att genomföra aktiviteterna. En viktig del i detta är upphandlingen av en lärplattform som möjliggör digital utbildning.

Arbetet med omställning är en del av kommunens strategi för kompetensförsörjning. När bemanningen på en arbetsplats måste minskas eller kompetensbehovet förändras är Örebro kommuns huvudinriktning att arbeta med omställning. Genom omställning tar arbetsgivaren tillvara berörda medarbetares kompetens och minskar behovet av nyrekrytering. Under våren har Kommunstyrelsen beslutat om nya riktlinjer för arbetet med omställning. Det nya arbetssättet förväntas leda till en tydligare och mer effektiv process. Under hösten 2020 kommer den nya processen att börja tillämpas i praktiken.

Den allt snabbare förändringstakten och inte minst digitaliseringen gör att behovet av kompetensutveckling och internutbildning ökar. En digital lärplattform som möjliggör att administrera, skapa, genomföra, följa upp och hantera utbildning och kompetens ger goda förutsättningar för ett mer aktivt, strukturerat och effektivt arbete med utbildning och kompetensutveckling. En förstudie pågår och beräknas vara klar i september 2020. Målet med förstudien är att ta fram verksamheternas krav på funktionalitet för en digital lärplattform. Nästa steg är sedan att upphandla och införa en lärplattform.

Processen Säkra kompetensen som används för att kartlägga, analysera och planera kompetensförsörjningsinsatser i kommunens verksamheter har på grund av Coronapandemin inte kunnat genomföras under våren. Under hösten kommer arbetet att återupptas främst i de förvaltningar som är minst påverkade av pandemin. Möjligheten att genomföra aktiviteter och utvecklingsprojekt under hösten påverkas i hög grad av i vilken omfattning pandemin kommer att fortsätta då både förvaltningarna och HR:s stödfunktioner kan behöva prioritera de frågor som är kopplade till pandemin.

Att alla medarbetare har en god arbetsmiljö är en grundförutsättning för att vara en attraktiv arbetsgivare. Det systematiska arbetsmiljöarbetet ska säkra ett kontinuerligt och strukturerat arbete med arbetsmiljöfrågorna. En viktig del är uppföljningen där den nämnd som har det yttersta ansvaret för arbetsmiljön säkrar att arbetet fungerar. Under våren har stödet för det systematiska arbetsmiljöarbetet uppdaterats. Implementeringen av det uppdaterade stödet kommer att genomföras under hösten. Då implementeringen behöver ske i nära samarbete med de chefer som ansvarar för arbetsmiljöarbetet kan förutsättningarna komma att påverkas av utvecklingen av Coronapandemin.

6. Kommunstyrelsens ansvar för internt stöd

Kommunstyrelsen har ett ansvar att tillhandahålla stöd till alla nämnder, styrelser och verksamheter inom inköp, upphandling och ekonomi, HR, kommunikation, kris- och säkerhet, informationssäkerhet, IT, digitalisering och verksamhetsutveckling, hållbar utveckling, juridik, registratur, nämndadministration och arkivering.

Samarbetet och dialogen mellan Kommunstyrelsens verksamhetsområde internt stöd och tjänstemottagarna, dvs. direktörer, förvaltningschefer och övriga chefer inom Örebro kommun lägger grunden för att stödet blir såväl värdeskapande som kostnadseffektivt. 2019 års tillsynsrapport visade på allvarliga brister inom området resursallokering och uppdragsberedning vilket har väntats till att vara en drivkraft i att utveckla det interna stödet. Det har blivit tydligt att ett strukturerat forum för dialog med tjänstemottagarna som utgår från deras årsbeställningar och resursallokeringar krävs för att leverans och resultat i verksamheterna ska uppnås.

En orsak till att uppdragsberedning och resursallokering fungerat otillfredsställande har varit att det inte varit tillräckligt synliggjort hur tjänsteutbudet ser ut. Det har skapat ett förväntansgap som varit negativt, där oklarheter om vad som går att efterfråga blivit hindrande. I syfte att tydliggöra och säkra leverans av internt stöd har informationsinsatser och dialog med tjänstemottagarna genomförts. Med start i juni 2019 har ett antal workshops genomförts med direktörer och förvaltningschefer där förväntningar, mål, funktionalitet och syfte lyfts. Det har lett oss fram till en arbetsordning som innebär att kontinuerlig och återkommande dialog sker för avstämning av behov samt återkoppling på resultat och leverans. Feedback från den stora gruppen chefer i Örebro kommun ges via återkommande NKI som fungerar som underlag till kvalitets- och utvecklingsarbetet i förvaltningen.

En gemensam färdplan är framtagen i syfte att tydliggöra de områden som ska skapa värde för kunder och intressenter. Färdplanens innehåll är vägvisande på ett sätt som tydliggör hur vi leder för hållbarhet och involverar medarbetare. Att vi kommer framåt inom utvecklingsområden som tex. digitalisering av administrativa processer, stärkt Kommunsupport och intranäts- och e-tjänsteutveckling, säkrat stöd i förändringsledning. Men även att vi fokuserat på att förstärka upphandlings- och inköpsorganisationen samt att vi synliggjort vårt tjänsteutbud och fokuserat på våra stödprocesser, det har tagit oss på en gemensam väg mot målet. Genom ett strukturerat teamarbete har det skapats arbetsgrupper inom fem delområden med en utsedd ledare per utvecklingsuppdrag. Att synliggöra grupperna, mötas över funktions- och uppdragsgränser för att få till ett medskapande med tjänstemottagarna i fokus har gett förutsättningar för att öka måluppfyllelsen. Med målsättningen *”Vi är ett efterfrågat och uppskattat stöd som levererar relevanta, effektiva, kvalitativa och proaktiva tjänster”* i sikte och där förståelsen ökar, där finns goda förutsättningar för att vara del av en helhet vilket syftar till att vi bidrar till kommunens långsiktiga hållbara utveckling.

7. Kommunstyrelsens ansvar som anställningsmyndighet

Kommunstyrelsen är anställande myndighet inom sitt verksamhetsområde och har arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar för Kommunstyrelseförvaltningens medarbetare. Kommunen som juridisk persona är arbetsgivare. Kommunstyrelsens förtroendevalda har det yttersta ansvaret för hur förvaltningen uppträder som arbetsgivare och ansvaret för att de anställda i förvaltningen har en god arbetsmiljö. Delegationsordningen och beslut ger tjänstemannaledningen uppdrag att företräda, agera och verkställa. Den politiska ledningen ska följa upp fattade beslut. I arbetsgivaransvaret ingår förutom arbetsmiljöansvaret även att arbeta systematiskt med:

- Kompetensförsörjning
- Lönepolitik
- Jämställdhet och ickediskriminering

Under året har en satsning gjorts på uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet samt att utveckla arbetet i skyddskommittén. För att säkra att arbetsmiljöfrågor synliggörs, tex. de som knyter an till det läge som råder på våra arbetsplatser med koppling till covid-19 så ställs återkommande ett antal frågor till chefsgruppen vilka sedan följs upp på skyddskommittén. I nuläget, där alla som kan ska arbeta hemifrån så ställs krav på ett ledarskap som på olika sätt skiljer sig åt mot det mer traditionella. Det ska vi genom olika åtgärder följa så att vi säkrar alla chefers och medarbetares arbetsmiljö.

Genom ”Säkra kompetensen” är en sammanställning över kompetensförsörjningsläget i förvaltningen sedan tidigare framtagen. Under hösten fortsätter det arbetet på verksamhetsnivå och analyser ska ge underlag för kommande åtgärder.

Kompetensstyrningsmodellen är vägledande utifrån flera perspektiv och i Kommunstyrelsens tillsynsrapport 2019 framgår att det finns behov av utbildningsinsatser för att utveckla vissa delar. Fokus har under året legat på att utveckla gruppsamtalet där man gått igenom verksamhetens mål, grunduppdraget och medarbetarplattformen. För att ha en bra och framåtsyftande dialog mellan chef-medarbetare så ska alla delar i kompetensstyrningsmodellen användas. När det gäller medarbetarenkäten så kommer alla medarbetare inom det interna stödet få en presentation av resultatet. Utifrån det kommer arbetsplatsträffarna utgöra plattformen för framtagandet av nödvändiga aktiviteter i syfte att stärka arbetsmiljön. Det handlar t ex om att tydliggöra roller och mandat, att ta fram uppdragsbeskrivningar och föra samtal om målformuleringar. Det finns en röd tråd i det arbetet, såväl via ”Säkra kompetensen” som kompetensstyrningsmodellen vilket ger en god grund för det fortsatta arbetet med att stärka medarbetarengagemanget (HME). Resultatet för 2020 års HME för det interna stödet är 73. För Örebro kommun är HME-värdet 79.

Andelen enheter med ett HME-värde på minst 78 har ökat från 32 procent till 37 procent och styrningsindex från 66 till 69 vilket är en positiv utveckling. Att styrningsindex har ökat kan vara en effekt av tydligare styrning av arbetsuppgifter utifrån det rådande läget med pandemin. Utifrån den snabba omställning med förändrade arbetssätt som pandemin inneburit är det förbättrade HME-resultatet beaktansvärt trots utmaningar för både medarbetare och chefer i form av distansarbete.

Indikatorer	Tot K/ M	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Målvärde 2020
Andel enheter/grupper med HME-värde på minst 78, procent*	Tot	30**	32**	37	Öka
Andel chefer med 10–30 medarbetare, procent**		53	68	69	Öka
Anställningstrygghetsindex, bestående av	Tot	85,2	85,4	83,7	Öka
- Andel timavlönade årsarbetare (åa)	K	86,1	85,8	84,9	
- Antal personer per timavlönad (åa)	M	83,0	84,6	81,9	
- Andel med heltidsanställning					
- Andel med tillsvidareanställning					
Sjukfrånvaro i procent av arbetstiden	Tot	4,8	4,4	3,8	Minska
	K	4,9	4,9	4,4	
	M	4,6	3,0	2,6	
Korttidssjukfrånvaro	Tot	5,6	5,4	5,1	Minska
	K	6,1	5,8	5,7	
	M	4,3	4,4	3,8	
Styrningsindex	Tot	63**	66**	69	Öka
	K	65**	68**	71	
	M	58**	62**	66	

*Hållbart medarbetarengagemang (HME), exkl. Socialnämndens verksamheter (utförande, förebyggande och myndighet).

** 2018 och 2019 års resultat är inte fullt jämförbara då det statistiska underlaget utifrån grupperns formeringar inte är identiska.

8. Analysunderlag – ekonomi.

Delårsresultat och prognos – ekonomi

Nettoredovisning	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Budget 2020	Avvikelse
Belopp i tkr				
Kommungemensamt	-352 351	-294 402	-249 483	-44 919
Kommungemensamma statsbidrag	136 195	94 107	131 400	-37 293
Politisk kommunledning	-43 899	-40 548	-51 686	11 138
Kommunstyrelseförvaltningen	-368 357	-383 057	-386 970	3 913
Nettokostnad	-628 412	-623 900	-556 739	-67 161
varav Myndighetsavdelningen samt centralt skolstöd	-5 598	0	0	0

Den sammanställda budgetavvikelsen uppgår till totalt -67,2 mnkr. Avvikelsen påverkas av portföljfinansiering, då kostnader under året bokas in under Kommungemensam verksamhet, Ianspråktagande av eget kapital. Statsbidrag uppnår ej budgeterad nivå. Kommunledning visar på positiv budgetavvikelse om 11,1 mnkr, varav merparten finns hos de politiska kanslierna, 9,9 mnkr. Kommunstyrelseförvaltningen har en positiv budgetavvikelse på 3,9 mnkr. De pandemirelaterade merkostnaderna (såsom personalkostnader, inköp av teknisk utrustning, kommunikation, extra lokalvård, förbrukningsmaterial) uppgår till 4,2 mnkr. Ersättning från staten för sjuklönekostnader uppgår till 3,3 mnkr.

Effektivisering

Budgeten som Kommunstyrelseförvaltningen tilldelades inför 2020 innehöll ett generellt effektiviseringsuppdrag på 2,6 mnkr samt tre riktade omprövningskrav.

Riktat omprövningskrav gällande mänskliga rättigheter på 1,5 mnkr aktualiserades med anledning av att de budgetmedel som avsattes inte nyttjades på grund av att de mottagande verksamheterna inte hade möjlighet att friställa personal för att delta vid de planerade åtgärderna. Omprövningen har realiserats genom att budgeten för utvecklingsinsatser för mänskliga rättigheter har justerats ner med motsvarande belopp.

Ett riktat omprövningskrav för arbetet med giftfri miljö på 500 tkr aktualiserades med anledning av att arbetet med de aktiviteter som finns i handlingsplanen har gått så pass långt att behoven inte längre är lika stora. Omprövningen realiserades genom att budgeten för aktiviteter kopplade till handlingsplanen minskades med motsvarande belopp.

Det tredje omprövningskravet gäller inköpeffektiviseringar och uppgår för kommunstyrelsens del till 1,6 mnkr och arbete pågår med att säkerställa realisering av effektiviseringen.

Kommunstyrelseförvaltningen gick in i året med ett gemensamt, ofördelat effektiviseringskrav på 19 mnkr. Under hösten fördelades effektiviseringskravet ut till förvaltningens verksamhetsområden. Förvaltningen har bland annat upprättat en strategisk färdplan för det interna stödet med syfte att stödja arbetet med nödvändiga effektiviseringar på kort och lång sikt samtidigt som ett omställningsarbete pågår för att säkerställa realisering av effektiviseringar genom digitalisering och förändrade arbetssätt.

5.1 Enheternas delårsresultat och prognos

Kommunledning

RN3	2019	2020	2020	2020	Förändr% 2019 o 2020	
	Bokslut	Utfall	Ack dec	Budget		
KLC Kansli Centerpartiet	-3 354	-3 495	-3 924		429	4,2
KLFÖ Kommunledn Fördelning	0	0	0		0	
KLKD Kansli Kristdemokraterna	-2 562	-2 738	-3 416		679	6,8
KLKF Kommunfullmäktige	-6 631	-3 968	-5 175		1 207	-40,2
KLKS Kommunstyrelse	-5 308	-4 426	-4 447		21	-16,6
KLL Kansli Liberalerna	-2 549	-2 602	-3 320		718	2,1
KLM Kansli Moderaterna	-4 201	-3 861	-5 865		2 004	-8,1
KLMP Kansli Miljöpartiet	-520	-523	-727		204	0,7
KLPG Kansli Partigemensamt	-94	-52	-90		38	-44,6
KLPS Kommunalt partistöd	-6 405	-6 509	-6 509		0	1,6
KLS Kansli Socialdemokraterna	-5 993	-6 212	-9 696		3 484	3,7
KLSD Kansli Sverigedemokraterna	-2 347	-2 190	-3 004		813	-6,7
KLV Kansli Vänsterpartiet	-2 362	-2 204	-3 302		1 098	-6,7
KLÖP Kansli Örebropartiet	-1 565	-1 762	-2 216		455	12,6
KLÖS Övriga Styrelser	-8	-6	5		-11	-29,2
	-43 899	-40 548	-51 686		11 138	-7,6

Bokslutet visar på positiv avvikelse med 11,1 mnkr varav de politiska kansliernas andel är 9,9 mnkr. Budgetmodellen för kommunledning har uppräknats med förändring av riksdagsmannaarvodet och basbelopp. Budgeten har stärkts enligt den utredning som genomfördes hösten 2019 gällande Kommunfullmäktiges och Kommunstyrelsens kostnader. De politiska kanslierna har till årets budget erhållit överfört resultat från bokslut 2019 med 4,6 mnkr, i enlighet med den 4-åriga budgetmodellen.

Kommunledning har ett reduceringskrav med 275 tkr vilket har realiserats genom att Kommunfullmäktiges kostnader för tidskrifter har minskats. Årets positiva avvikelse beror på dels överskottet från 2019 och dels på pandemin, då planerade aktiviteter ställts in eller genomförts digitalt. Digitala möten och sammanträden har inneburit lägre kringkostnader.

Kommungemensam nivå

RN5	2019	2020	2020	2020	Förändr% 2019 o 2020	
	Bokslut	Utfall	Ack dec	Budget		
KGAMT Arbetsmiljöjänster	-3 502	-2 296	-3 495		1 199	-34,4
KGBR Kommungemensamt Brandkåren	-82 119	-84 172	-84 591		419	2,5
KGEM Kommungemensamt	-15 138	-17 496	-18 572		1 076	15,6
KGFA Kommungem Facklig verksamhet	-17 071	-18 297	-18 403		106	7,2
KGFC Kommungemensamt Förmånscykel	893	711	421		290	-20,3
KGFL Kommungem Flygplatsen	-16 690	-15 383	-16 887		1 504	-7,8
KGFO Kommungemensamt Försäkringar	-14 632	-15 726	-9 200		-6 526	7,5
KGHR Kommungemensamt HR	44	-2 208	-2 000		-208	
KG Ianspråktagande av Eget kap.	-92 744	-62 124	0		-62 124	-33,0
KGIT Kommungem IT	-25 114	-836	0		-836	-96,7
KGK Kommungemensamt Kompetens	-14 749	-7 746	-18 000		10 254	-47,5
KGMM Kommungemensamt Länsmusiken	-37 112	-39 616	-38 616		-1 000	6,7
KGOMS Kommungem, omställning	-4 052	-2 556	-10 000		7 444	-36,9
KGOS Kommungem Oslo-SHLM	0	-1 000	-1 000		0	
KGST Kommungemensamt Statsbidrag	136 195	94 107	131 400		-37 293	-30,9
KGU Kommungem Universitetet	-6 121	-2 787	-6 350		3 563	-54,5
KGÖK Kommungem Ö:o Kompaniet AB	-24 243	-22 870	-22 790		-80	-5,7
	-216 157	-200 296	-118 083		-82 212	-7,3

Kommungemensam verksamhet visar totalt en negativ budgetavvikelse med 82,2 mnkr beroende på ökat ianspråktagande av eget kapital, där kostnaderna för Sociala investeringar, Strukturförändring Hemvården, Tillväxtpaketet, portfölj Digitalisering och portfölj Växande kommunen bokförs. Ingen driftbudget läggs för denna nivå, varför negativ avvikelse uppstår med 62,1 mnkr (kostnad markeras under eget kapital i balansräkning).

Inom statsbidrag uppnås inte budgeterad nivå för statsbidrag från migrationsverket och för maxtaxan. Statsbidrag från Tillväxtverket till Örebro mot segregation (DELMOS) uppgår till 23 mnkr varav 10 mnkr är överskott från förra året. Projekt och aktiviteter motsvarande 22,5 mnkr har genomförts inom nämndernas verksamheter. Återstående medel om 0,5 mnkr överfördes till år 2021 för att användas för eventuella justeringar av kostnader i samband med slutredovisning.

Kommungemensam IT visar på en avsevärt lägre negativ avvikelse jämfört med föregående år, -0,8 mnkr jämfört med 2019 års bokslut -25,1 mnkr. Detta visar att rutinen med förhyrning av dataarbetsplatser som infördes 2019, bedöms vara på rätt väg för att uppnå balans.

Inom Kompetens återstår budgetmedel med 10,2 mnkr. Aktiviteter har inplanerats men pandemin har orsakat att man inte når den planerade nivån. Den årliga processen för kompetensförsörjning har inte kunnat genomföras, förstudier som är igång rör de förvaltningar som påverkats mest av pandemin.

Kostnaderna för omställning visar på positiv avvikelse med 7,4 mnkr.

Inom budgetnivå för Universitet märks positiv avvikelse med 3,6 mnkr. Detta beror på lägre kostnad för forsknings- och utvecklingsaktiviteter, då det ej genomförts i samma utsträckning som tidigare år. Inom Universitetet ingår också kostnad för presentkort till studenter, vilket är lägre kostnad 2020 än budgeterat.

Större negativ avvikelse, 6,5 mnkr, märks inom försäkringar p g a ökade kostnader för skadereglering och försäkringspremier, samt att tidigare års budgetförstärkning upphört.

Inom kommungemensam verksamhet ingår effektiviseringskrav om 4 mnkr som härrör från effektiviseringskravet om 8 mnkr som kommunstyrelseförvaltningen ålades 2019 (ks 230/2019).

Kommunstyrelseförvaltning

RN3	2019	2020	2020	2020	Förändr% 2019 o 2020
	Bokslut	Utfall Ack dec	Budget	Avv Budg o Utf	
KA A Staben	-17 618	-22 810	-33 512	10 702	29,5
KAF Förvaltningsgemensamt	-2 986	-3 066	8 566	-11 632	2,7
KAFP KSF Plan.reserv o Avstämn RAM	0	62	1 906	-1 844	
KAI Kommunikation	-52 175	-50 786	-55 491	4 705	-2,7
KAK Kansli och Demokratistöd	-73 432	-73 487	-72 804	-683	0,1
KAN Näringsliv	-11 391	-12 224	-12 992	768	7,3
KAS Samhällsutveckling	-38 203	-41 232	-36 610	-4 622	7,9
KCS Centralt skolstöd	3	0	0	0	-96,8
KEK Ekonomiavdelningen	-53 832	-59 273	-55 701	-3 572	10,1
KHR HR-avdelningen	-41 164	-42 401	-50 423	8 023	3,0
KIT IT-avdelningen	-60 835	-66 150	-67 802	1 652	8,7
KMY Myndighetsavdelning	-5 601	0	0	0	
KSÅ Säkerhetsavdelningen	-11 123	-11 692	-12 107	415	5,1
	-368 357	-383 057	-386 970	3 913	4,0

Förvaltningens bokslut landar på en positiv budgetavvikelse på totalt 3,9 mnkr. I tabellen är Centralt skolstöd och Myndighetsverksamheten på 0 (noll) i tabellen eftersom dessa finansieras av Programnämnd Barn och utbildning och Social Vårld och justering sker vid bokslut.

Genomgående för samtliga avdelningar är påverkan av pandemin; obudgeterade intäkter i form av ersättning för sjuklönekostnader har erhållits och kostnaderna för kompetensutveckling (kurser, hotell, resor) har varit lägre än budgeterat. Nedan kommenteras avdelningar med större avvikelser i förhållande till budget.

Ersättning från staten för sjuklönekostnader på grund av pandemin uppgår till 2,3 mnkr. Inom ett flertal avdelningar pågår ett fortsatt omställningsarbete genom digitaliseringsatsningen, där utvecklingsatsningar finansieras via projektmedel från Digitaliseringskommittén. Arbete genomförs också av HR-avdelningen där kompetensutvecklingsatsningar riktat till kommunens verksamheter finansieras av Kompetensförsörjningspotten. Under hösten påbörjade Näringslivsavdelningen ett arbete utifrån uppdrag i Tillväxtpaketet, och en tjänst inom avdelningen finansieras via dessa medel.

Sammanställningen visar på positiv avvikelse inom Staben med 10,7 mnkr. Medel finns kvar inom ej förbrukade anslag inom hållbarhet och projekt, sammantaget 8,8 mnkr. Till detta läggs återstående medel inom tillfälligt anslag Tackgåva till anställda med 2 mnkr.

Kommunikationsavdelningen slutar året med en positiv budgetavvikelse om 4,7 mnkr, vilket förklaras av att Almedalsveckan ställdes in med anledning av pandemin, lägre kostnader för kurser och konferenser samt vakanser.

Samhällsutvecklingsavdelningen visar negativ avvikelse med 4,6 mnkr. Avdelningen har ett antal tjänster som är beräknade att finansieras via intäkter av olika slag, men dessa har inte uppnått budgeterad nivå.

Ekonomiavdelningen visar negativ budgetavvikelse med 3,6 mnkr, och förklaras av både lägre intäkter och högre personalkostnader än budgeterat. Upphandlingsenhetens budget bygger på att intäkter i form av administrativa avgifter från ramavtalsleverantörer inkommer regelbundet så att enhetens kostnader (framförallt personalkostnader) matchas; så har ej skett i år.

HR-avdelningen har en positiv budgetavvikelsen på 8 mnkr. Avvikelsen förklaras av vakanser och av att utbyggnaden av rekryteringscenter inte har gått lika snabbt som förväntat.

IT-avdelning prognostiserar med en positiv budgetavvikelse på 1,6 mnkr vilket förklaras av vakanser och lägre kostnader för konsulttjänster än budgeterat.

Centralt skolstöd har sedan förra året arbetat med reduceringsbehov om mer än 10 mnkr. Årets avvikelse innan justering mot Programnämnd Barn och Utbildning, visade på överskott om 6 mnkr vilket beror på hel- och delvakanser.

Myndighetsavdelningen visar på avvikelse 0 (noll). Programnämnd Social Velfärd andel av Myndighetsavdelningen uppgår till ca 85 procent och Programnämnd Barn och Utbildnings andel till 15 procent. Tidigare år har även Kommunstyrelsen haft en andel av Myndighetsavdelningen – men detta reglerades via ombudgetering till Programnämnd Social Velfärd under hösten 2020.

Innan nettot justerades mot programnämnderna, visade Myndighetsavdelningen en negativ avvikelse med ca 1,6 mnkr. Dessa -1,6 mnkr fördelas med +1 mnkr för Programnämnd Social Velfärd och -2,6 mnkr för Programnämnd Barn och Utbildning. I delår 1 beräknades underskott inom Myndighetsverksamheten bland annat beroende på att tidigare erhållen finansiering av flertal tjänster inom strukturförändringsprogrammet inom äldreomsorg, upphört, samt att Barn och utbildningsdelen har svårigheter att klara ut ställda reduceringskrav från programnämnden. Under året har grundlig uppföljning och bevakning av bemanningen bibehållits (arbetet började förra året) så att personalkostnaderna hållits på lägsta möjliga nivå.

Inom barn- och utbildningsdelen pågår reduceringsarbetet. Utredning sker tillsammans med programekonomerna varför budgettilldelning och nettokostnadsnivå har så stor skillnad; vissa orsaker har utretts och arbetet fortsätter år 2021.

Planeringsreserven och Ramavstämning innehåller flertal poster som förvaltningen måste budgetera så att budget ryms inom tilldelad budgetram. De genom åren samlade, ofördelade reduceringskraven har under hösten fördelats ut på avdelningarna.

Stadsrevisionen

RN1	2019	2020	2020	2020	Förändr% 2019 o 2020
	Bokslut	Utfall	Ack dec Budget	Avv Budg o Utf	
ÖRE Revisionsnämnd	-3 640	-3 611	-3 894	283	-0,8
	-3 640	-3 611	-3 894	283	-0,8

Stadsrevisionen redovisar en positiv avvikelse, beroende delvis på inställda aktiviteter på grund av pandemin.

Valnämnden

RN1	2019	2020	2020	2020	Förändr% 2019 o 2020
	Bokslut	Utfall Ack dec	Budget	Avv Budg o Utf	
ÖVA Valnämnd	-2 600	-202	-223	21	-92,2
	-2 600	-202	-223	21	-92,2

Här för kostnader för valnämnden, år 2020 är ett mellanvalsår. Statsbidrag från tidigare har överförs till år 2021 att användas enligt planering till ny organisation för valnämnden.

5.2 Intäkt- och kostnadsutveckling**Kommunledning**

KONTOGRUPP SUM	2019	2020	2020	2020	Förändr% 2019 o 2020
	Bokslut	Utfall Ack dec	Budget	Avv Budg o Utf	
3 Intäkter	598	489	-109	598	-18,2
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-7 832	-7 465	-8 021	556	-4,7
5 Personalkostnader	-32 759	-30 275	-37 399	7 124	-7,6
6A Lokalhyror	0	-30	0	-30	#####
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-1 608	-501	-872	371	-68,9
7 Övriga kostnader	-2 297	-2 765	-5 284	2 519	20,4
	-43 899	-40 548	-51 686	11 138	-7,6

Personalkostnaderna är lägre beroende på att en del av de politiska kansliernas överskott från tidigare år lagts inom personalkostnaderna. Därutöver finns också förklaring i att på grund av pandemin har färre aktiviteter genomförts (även inställda aktiviteter), medfört att kostnaderna på flertal poster är lägre. Budgetmässigt läggs det av tradition alltid mest budgetmedel inom personalkostnader, men det är möjligt för de politiska kanslierna att göra omfördelning av budgetmedlen till andra kontogrupper. Ett gemensamt budget- och uppföljningsarbete har påbörjats under året tillsammans med de politiska kanslierna.

Kommungemensamt

KONTOGRUPP SUM	2019	2020	2020	2020	Förändr% 2019 o 2020
	Bokslut	Utfall Ack dec	Budget	Avv Budg o Utf	
3 Intäkter	221 310	186 687	172 784	13 903	-15,6
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-362 088	-306 086	-209 218	-96 868	-15,5
5 Personalkostnader	-17 051	-19 812	-17 771	-2 041	16,2
6A Lokalhyror	-1 265	-1 275	-1 300	25	0,8
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-12 810	-13 714	-11 709	-2 005	7,1
7 Övriga kostnader	-44 253	-46 095	-50 869	4 774	4,2
	-216 157	-200 296	-118 083	-82 212	-7,3
	-216 157	-200 296	-118 083	-82 212	-7,3

Intäkterna (kontogrupp 3) och kostnaderna (kontogrupp 4) påverkas av obudgeterade interna intäkter och kostnader inom hantering av kommungemensam IT, och av projekt inom portföljerna och sociala investeringar som finansieras via ianspråktagande av eget kapital.

Kommunstyrelseförvaltning

KONTOGRUPP SUM	2019	2020		2020		Förändr% 2019 o 2020
	Bokslut	Utfall	Ack dec	Budget	Avv Budg o Utf	
3 Intäkter	345 317	335 208	298 229		36 980	-2,9
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-63 990	-46 782	-47 347		565	-26,9
5 Personalkostnader	-446 281	-464 759	-461 495		-3 265	4,1
6A Lokalhyror	-36 149	-38 203	-37 178		-1 025	5,7
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-41 952	-42 358	-42 647		289	1,0
7 Övriga kostnader	-125 302	-126 163	-96 532		-29 631	0,7
	-368 357	-383 057	-386 970		3 913	4,0
	-368 357	-383 057	-386 970		3 913	4,0

Tabellen över intäkter och kostnader visar att projekten inom förvaltningen påverkar, framförallt digitaliseringsprojekten. Obudgeterade kostnader (finns inom kontogrupperna 5 och 7) ersättes med intäkter från Digitaliseringsportföljen, vilket sker i form av interna intäkter, kontogrupp 3.

Stadsrevisionen

KONTOGRUPP SUM	2019	2020		2020		Förändr% 2019 o 2020
	Bokslut	Utfall	Ack dec	Budget	Avv Budg o Utf	
3 Intäkter	0	3	0		3	
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-52	-52	-53		1	0,0
5 Personalkostnader	-1 302	-1 111	-1 398		287	-14,7
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-1	-1	-1		0	-26,8
7 Övriga kostnader	-2 284	-2 449	-2 442		-7	7,2
	-3 640	-3 611	-3 894		283	-0,8

Mellan åren förändring inom personalkostnader och inom Övriga kostnader (i det sistnämnda ingår bland annat kostnad för kompetensutveckling; lägre kostnader eftersom aktiviteter inte genomförs p g a pandemin). Överskott från föregående år lades inom budget för personalkostnader.

Valnämnden

KONTOGRUPP SUM	2019	2020		2020		Förändr% 2019 o 2020
	Bokslut	Utfall	Ack dec	Budget	Avv Budg o Utf	
3 Intäkter	2 922	0	0		0	-100,0
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-576	-49	0		-49	-91,5
5 Personalkostnader	-4 168	-104	-158		54	-97,5
6A Lokalhyror	-42	0	0		0	-100,0
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-211	-10	0		-10	-95,5
7 Övriga kostnader	-525	-40	-65		25	-92,3
	-2 600	-202	-223		21	-92,2

Vid jämförelse mellan åren visar tabellen att Valnämnden är verksamhetsintensiv under valåren. År 2019 genomfördes val till Europaparlamentet. År 2020 är ett mellanvalsår. Inkomna statsbidrag från tidigare år har förts över till år 2021.

5.4 Investeringar

RN3	2019	2019	2019	2019	Förändr% 2019 o 2020
	Bokslut	Utfall Ack dec	Budget	Avv Budg o Utf	
KAK Kansli och Demokratistöd	-1 783	-42	-645	603	-97,7
KIT IT-avdelningen	-12 248	-9 057	-8 744	-313	-26,1
KMY Myndighetsavdelning	-746	0	-200	200	-100,0
	-14 776	-9 098	-9 589	491	-38,4

Kommunstyrelseförvaltningen har en investeringsbudget på 9,6 mnkr vilken fördelas mellan avdelningarna enligt tabellen ovan. Kansli- och demokratistöd investerar i inventarier till förvaltningshus Rådhuskvarteret, Ringgatan, Stadsbyggnadshus och Stadsarkivet. IT-avdelningen investerar i nätverks- och serverutrustning för att säkerställa god datakommunikation för de kommunala behoven. Myndighetsavdelningen investerar i inventarier till de lokaler som de nyttjar.